

310314

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 9.

చెన్నవట్టణము 1922 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 19-వ తేదీ మంగళవారము

No. 218

సంపుటము ౯

దండుభినామనంకత్పరము, పుష్పమాన శుద్ధ ప్రథమం.

సంచిక ౨౦౮

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది.

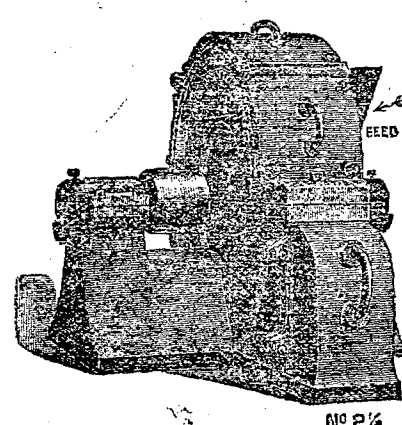
అమృతాంజనము లోకప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొప్పలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదివిగల మాయమందుగాదు. గకలుమందులవలన మోసముగలుగను. పంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు అమృతంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన దేశమునంగంతటను వెలసినది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు.

తామరలైలము — తామర, తిట, గజ్జిక మంచిది

రాజరాజి గుర్తుగల తామరలైలము పూతినాశకములగు చాల మంచిమందుతో తయారు చేయబడి ప్రాఖ్యాతిగాంచినది. డబ్బీ 1-కి 0-6-0. అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు.

కార్టర్ డిస్ ఇండ్రిగేటర్లు

ఈ యంత్రములు 200 రకముల వస్తువులను మిక్కిలి బాగుగా వినరి పిండిచేయును. హిందూదేశమునందు ప్రతిచోటనుండు నట్టి కంట్రాక్టరులు, పిండి వినరించు వారు దీనిని ఉపయోగించుచున్నారు.

మార్షలు ఆవిరి ఎంజినుచే నడపబడునట్టి కార్టర్ డిస్ ఇండ్రిగేటరు మిక్కిలి తృప్తికరముగా నున్నది.

నెం 1917 రు క్యాటలాగునకు ప్రాయుడు.

Marshall, Sons & Co., India, Ltd. Engineers.

9, Second Line Beach, MADRAS.

and at

CALCUTTA, BOMBAY, LAHORE, BEZWADA, & TANJORE.

మా ప్రదర్శనగదికి ఒకసారి

దయచేయుడు! (3)

ప్రస్తుత వాణిజ్యమునకు తగిన మొదటిరకం వెండిపన్ను రుణములు, గిన్నెలు, కట్టలు, కంచములు, బహుమతిసంగుటలు తగిన సామానులు, చొప్పులు మహాత్మ్యగాఢి, తిలకీ, చరకముల పతకములు గున్నను నవి అమ్మకమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. చొక్కెలు, కట్టలు, బంగారముల వూచిగానుండదు. ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి అంతుకంపెనీ నగలకర్తలు, వైద్యులు, డాక్టర్లు నుండును.

రు 500-లు ప్రథమబహుమానము జ్యోతిషరహస్యబహుమానపరిచి 30-4-23 తేదీని జరుగును.

కడు సులభము. ఫల దాతకము. ఈ బహుమానము కొరకు ఆక్షరభాషనగుల ప్రతివారును ప్రయత్నముచేయవచ్చును. ఈ పరీక్షకు శ్రీలును, పురుషులును కూడ దింభాస్తులను చేయవచ్చును. ఎవరియిండ్ల వారు ముందు "జ్యోతిషరహస్య" గ్రంథమును చూచుచునే పరీక్షపత్రములకు చదువులను వ్రాసువచ్చును. మాశ్విగజ్యోతిషనిలయమునందు మాజ్యోతిషరహస్యగ్రంథమును తెచ్చించుకొను ప్రతివారును పరీక్షకు దింభాస్తుచేయుటకు అర్హులే. జ్యోతిషరహస్యగ్రంథములో పంపబడుదరఖాస్తును 20-4-23 తేదీలోపుగానే పంపి పంపించవలెను. తరువాత దింభాస్తులు మంజూరీ చేయబడవు. ద్వితీయబహుమానము రు 150-0-0, తృతీయ బహుమానము రు 116-0-0 ఇట్లన్న 30 బహుమానములు ఉండును. పరీక్ష నియమములు, పరీక్షలనిలాభములు, బహుమానముల వివరములు ఇంకా మరిన్ని భోగట్టాం జ్యోతిషరహస్య గ్రంథముతో పంపబడును. ఈ జ్యోతిషరహస్యగ్రంథము అనేక అంశములతో యాదబడినది. ఒకప్రతి వెల రు 2-0-0 పుస్తకములను ఈ దిగువ చిరునామాకు వ్రాసి, వి. పి. గా పంపబడును. శ్రీకళింగ జ్యోతిషనిలయం, విజయనగరం, విశాఖపట్నం జిల్లా.

విద్యార్థి

ప్రజ్ఞానానంద విద్యావ్యాప్తికి వ్యవస్థాపక
సంఘము... కలెజులో నీతానామము
... సంవత్సర చంపా 2-0-0
... చంపా 2-0-0

సామాజికములలో గుణము

... గుణము...
... 1-3 1-0-0.

... 1-3 1-0-0.

... 1-3 1-0-0.

శ్రీకృష్ణ లాభరము

బుద్ధులు నోరేల్ కళాశాల ప్రాసనముగానైన
శ్రీకృష్ణులైన ముత్తరాజు సుబ్బరావు పంతులు
(M. A.) గారిచే రచించబడిన నాటకము.

ప్రకటన 1-0-0 పోస్టేజీతో. కొద్ది ప్రతులు మాత్రమే
... 1-0-0

వనోపధిసరస్వరిల్లా

రక్తహీనతను పోగొట్టి రక్తమును పరిశుద్ధము చేయుటకు
... 1-10-0

విలాసము పి. డి. సావంత్

సం 1-4-0 వననవాడి, బొంబాయి

సర్వవృత్తిక వివనంజీవిని (రిజిస్టరు)

తేలవట్టిన తరువాత ఈ పోషకమును
... 1-0-0

చిరునామ: రాజలక్ష్మీ కంపెనీ,
(6) సం. 44 నంబులయ్యల వీధి, మద్రాసు

కత్తికట్టులు - చాకులు

కత్తికట్టులు - చాకులు.
... 1-0-0

మీ జాతకము

జీక సం॥ రమణరత్న జరగు సం॥ తులు నెలలువారిగా
... 1-0-0

జాతకరత్నము

PART 1
... 1-0-0

రామచంద్రపురం తాలూకా గ్రామనివాసుల కొక గొప్ప లాభకరమైన వార్త.

గోదావరితీర్థం, గోపాలపురం గ్రామనివాసులు
... 1-0-0

వీరు అష్టాదశ కుటుంబములను, నివారణ
... 1-0-0

వీరినందఱు బోషధము సేవించువారు, గుణము
... 1-0-0

N. B. తాము యీవత్రికను చదివిచూచి,
... 1-0-0

గ్రామవాసి, ద్రాక్షారం.

హిందీ పాఠశాల

సర్వదా దక్షిణ సంచుకొనుటకు వీలుగా - చిన్నపైస
... 1-0-0

అసలు నెల రు 1-0-0, ప్రస్తుతము నెల రు 8 లు.
... 1-0-0

పంచాంగముల అధినారాయణశాస్త్రి.
(482) సం 10 రు అమ్మగంటేస్, బ్రిటిష్ కేస్, మద్రాసు

పాలసుగంధిలేహ్యము

ఇది రక్తిశుద్ధికి శ్రేష్ఠమైనది. సహమేహములు, మేహ
... 1-0-0

20 రు. దబ్బి 1-4-0 ని పి. 0-8-0
కూమ్మండలేహ్యము.

అత్యుష్ణము, నిశ్కాక, కాశుతీత, మలబద్ధము, కఠి
... 1-0-0

2 రు. చాలును. 20 రు. దబ్బి రు 1-4-0 ని పి. 0-8-0
పి. కి. పి. అందుకో, ఆయుర్వేదసమాజం,

8881-4) వాడే - నెల్లూరుజిల్లా.

ఆ గొ ఖా ను గొ రు

బొంబాయి మహమ్మదీయుల స్వాగతము
అంగ్లేయు ప్రభాసాహస్యములకు
పరిస్థితులు బోధపరచును

బొంబాయి, దిసంబరు 17:— ఆ గొ ఖా ను గొ రు
... 1-0-0

తణికాచల చెట్టిగారి

సంకుచిత దృష్టి

బొంబాయి అబ్రహ్మణసమాజేశమున
వారి యువన్యాము

సతారా, దిసంబరు 17:— బొంబాయి అబ్రహ్మణ
... 1-0-0

అజిత్తులమారి గాంధీ నిన్ను బాతులప్రభులు చేరి తనయును
... 1-0-0

మద్రాసు కాసనకర్తలకు రాజస్వామిగారు బ్రాహ్మ
... 1-0-0

శ్రీ శ్రీశేషులగు రాబట్టుపాలుగారు
... 1-0-0

ఆంధ్రజాతీయ విద్యాపరిషత్తు

పరిషత్తు స్వయంగా సంఘటనల కొరతను గొందరు ప్రజలు... మొదటి పేజీ పుష్కరమున శుక్ర మంగళవారము

ఆంధ్రజాతీయ కళాశాలకు సంబంధించిన వై.కె.యల్. టి. యంగ్లీస్ విద్యుత్తు శాస్త్రము భాగంగా... మొదటి పేజీ పుష్కరమున శుక్ర మంగళవారము

జాతీయ విద్యావిధానము విరూపణ ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రమున కలెక్షన్లు... మొదటి పేజీ పుష్కరమున శుక్ర మంగళవారము

ప్రస్తుత విద్యాపరిషత్తు యొక్క నియమము లెవ్వరిని... మొదటి పేజీ పుష్కరమున శుక్ర మంగళవారము

- (1) జాతీయ విద్యావిధానమును నిర్ణయించుట. (2) స్వరూపము ననుసరించి విద్యావిధానమును తయారు చేయుట.

(3) ఇతర రాష్ట్రములందలి విద్యా విధానముల ననుసరించి జాతీయ విద్యావిధానమును నిర్ణయించుట.

(4) విద్యావిధానమునకు తగిన సంబంధములను వ్రాయుట.

(5) ఆంధ్రరాష్ట్రమునందలి జాతీయ విద్యాలయముల నేర్పాటును నిర్ణయించుట.

(6) జాతీయవిద్యుత్తు సంబంధించిన యన్ని యంతరంగికములను నిర్ణయించుట.

ఈ కమిటీ గాఢస్థాయిలో సంబంధించి పని చేయుచున్నది. అందుచే కాంగ్రెసు పార్టీకు... మొదటి పేజీ పుష్కరమున శుక్ర మంగళవారము

ఆంధ్ర తాంజనము సుందరమైన 1923 ఉదయోగవైన శ్రీ రాధాకృష్ణుల క్యాలండరు

విక్రయమునకు సిద్ధముగ నున్నది

క్యాలండరు వెల 1-కి 0-4-0 వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-6-0

వెంటనే వ్రాసుకొనవలయును.

ఆంధ్ర తాంజనము

అన్ని నాళ్లు కుదిర్చాము తము.

ఆంధ్ర తాంజనం డి. పో. వద్రాసు, బొంబాయి.

విద్యా ప్రధానోపాధ్యాయులను, నిక నితర విద్యాధికులను... మొదటి పేజీ పుష్కరమున శుక్ర మంగళవారము

విద్యా ప్రధానోపాధ్యాయులను, నిక నితర విద్యాధికులను... మొదటి పేజీ పుష్కరమున శుక్ర మంగళవారము

విద్యా ప్రధానోపాధ్యాయులను, నిక నితర విద్యాధికులను... మొదటి పేజీ పుష్కరమున శుక్ర మంగళవారము

మన యాధునిక నెర్వరి ప్రతిభలుగ నే చుటకు... మొదటి పేజీ పుష్కరమున శుక్ర మంగళవారము

విద్యా ప్రధానోపాధ్యాయులను, నిక నితర విద్యాధికులను... మొదటి పేజీ పుష్కరమున శుక్ర మంగళవారము

చర్చించుట ప్రశ్నముల పట్టిక బహు పాఠ్యము... మొదటి పేజీ పుష్కరమున శుక్ర మంగళవారము

ఒక్క నిత్యురజల్లా సంఘ కార్యకర్తలు... మొదటి పేజీ పుష్కరమున శుక్ర మంగళవారము

ఈ కమిటీ జిల్లా సంఘములు పనిచేయుట... మొదటి పేజీ పుష్కరమున శుక్ర మంగళవారము

- (1) గుంటూరు జిల్లా సంఘము 200 రూపాయలు. (2) పశ్చిమ జిల్లా సంఘము 100 రూపాయలు.

మొదటి పేజీ పుష్కరమున శుక్ర మంగళవారము

ఆంధ్రజాతీయ విద్యాపరిషత్తు కు సంబంధించి... మొదటి పేజీ పుష్కరమున శుక్ర మంగళవారము

మొదటి పేజీ పుష్కరమున శుక్ర మంగళవారము

మ ద రా ను శా స న న బ

హిందూధర్మాదాయముల బిల్లు

శాసనసభ్యుల విమర్శనము

సోమవారము మధ్యాహ్నము

నిన్న ఫలహారానంతరము శాసనసభ్యులు సమావేశమై గౌ. పానుగల్లు రాజుగారు ప్రవేశపెట్టిన ధర్మాదాయముల బిల్లుపై చర్చ ప్రారంభించిరి.

డి. శేషగిరిరావు పంతులుగారు బిల్లు ముఖ్యమూలముల నామోదించుచు ప్రాచీన మతసంప్రదాయములకు భంగము కాకుండ ఈ చట్టము పరిపాలింపబడ వలయు ననియు, ధర్మనిధులలో మిగిలిన మొత్తము మతవిషయకవిద్యకే వినియోగింపబడ వలయు ననియు చెప్పిరి.

పి. శివరావుగారు మాట్లాడుచు బిల్లునందు ప్రభుత్వము వారికి కమిటీలయందు సభ్యులను నియమించు అధికార ముండుట తప్పనియు ఈ చట్టము మతాధికారులపట్ల అనుభవంతోపయోగము ఎంత హక్కును వ్యాయము కాదనియు చెప్పిరి.

డి. బి. రామచంద్రరావుగారిట్లు చెప్పిరి.

ఈ బిల్లునందు కొన్ని ముఖ్యముగా లోపములున్నవి. కమిటీలయందు ప్రభుత్వమువారికి సభ్యులను నియమించు అధికారముండకాదు. ప్రభుత్వమువారు మతవిషయములందు అధికముగా జోక్యముకలుగజేసికొనుటతప్ప. ఇప్పుడు ప్రభుత్వనిర్మాణమునూ రిన దనియు, పూర్వములే ప్రభుత్వమువారు మతవిషయములందు తటస్థులైయుండవలసినదనియు గౌ. మంత్రిగారు వాదించిరి. అనాదినుండి ప్రభుత్వమువారు అవలంబించుచున్న తటస్థ విధానమును మార్చుట అనుకూలమగు విధమున ప్రభుత్వ నిర్మాణముమార్చలేదు. ఇకను ఏదో ఒక రాజకీయకక్షావారే మంత్రిలు అగునందున ఇట్టి పరిస్థితులలో ఈ బిల్లువల్ల మతవిషయములను కూడ రాజకీయకక్షల వైషమ్యమునకు లొంగునట్లు చేయుట యగుచున్నది. కావున ప్రభుత్వమువారు మతవిషయములలో అనవసరముగ జోక్యము కలుగజేసికొనుటకు పిలువలేదు. ఇంక ధర్మాదాయము లంకలీ పెచ్చుమొత్తములను ఇతరవిధములభర్చుచేసికొనవలయుమైకూడ కొందరు ఆక్షేపించినారు. కాదుమాడ బిల్లునకు అనుకూలముగ నందరు మాట్లాడినను బిల్లునందలి ముఖ్యవిషయము లన్నిటిని సభ్యులు ఖండించినారు. కావున సెలెక్ట్ కమిటీవారు అతిశక్తితో బిల్లును పరిశీలించుట అవసరమగుచున్నది.

పి. సి. ముక్తుకృష్ణగారు ఆనవసరముగ వ్యాయస్థానములకు మతాధికారులపై అధికారమిచ్చుట ఎంతమాత్రము వ్యాయము కాదని కొంతకాల మవసరమింది.

రా. బి. టి. యం. నరసింహారావుగారిట్లు చెప్పిరి.

ప్రభుత్వము అధికారమునందున్న మంత్రివర్గమునకు బ్రాహ్మణుల కట్టన బ్రాహ్మణప్రతిష్ఠాపనల పట్లను ఎంతమాత్రము సానుభూతిలేదు. భూమిపాక్షిలు గావించు మహాపాపికుడైన పాపకృత్యములను సమర్థించుకొను హక్కుగలదు. ఈ బిల్లును ప్రవేశపెట్టుటకు మునుపు బిల్లుపరిపాలనమునకు నష్టపడునాది అభిప్రాయములను ప్రభుత్వమువారు తెలిసికొనలేదు.

మతాధికారులపట్ల కూడ యీ బిల్లు అనుభవించును. ప్రభుత్వమువారి కెన్నియో అధికారముల నీ బిల్లు కలుగజేయుచున్నది. ఇది ఎంతమాత్రము వ్యాయము కాదనియు ఇందువల్ల మనస్సుపట్ల అధికమగుననియు తలచుచున్నాను. కావున పూర్వములే ప్రభుత్వమువారు మతవిషయములందు అధికముగా జోక్యముకలుగజేసికొన గూడదని అభిప్రాయపడుచున్నాను.

ప్రభాకర తిలకముగారు ఈ బిల్లువల్ల మతభావనందు ఎన్నియో ప్రోత్సాహము లేర్పడుననియు బిల్లును సవరించుట అవసరమనియు చెప్పిరి.

రత్న స్వామిగారు బిల్లును ఆమోదించుచు తాను ప్రస్తుతము శాసనసభయందు చర్చకులేదు అని విషయములందు మతాభిప్రాయములను ప్రకటించుకొనుటకు హక్కు గలదని చెప్పిరి.

రామలింగం శెట్టిగారు కొంతకాలము మాట్లాడినపిమ్మట కొంతయూ పురమందిమున ముఖ్యముగ సభ జరుగనన్నదనియు అందుకొరకు సభను ఆపుట చేయుట యుక్తమనియు రా. బి. శి. గోపాలకృష్ణయ్యగారు నూదించిరి.

సభ 4.40 నిమిషములకు ఆపుట చేయబడినది. మరల సేటివడ మొదలు 11 గంటలకు సమావేశమగును.

నేటి కార్యక్రమము

డిసెంబరు 19:—శాసనసభ, యాయుధము 11 గంటలకు, గౌ. సర్. పి. రాజగోపాలాచార్యులుగా ర్మాసనాధిపతిగ నమావేశమయ్యెను.

ప్రేక్షకుల గ్యాలరీలో ప్రేక్షకటంగిరాజుగారును, శ్రీ వేంకటగిరి కుమారరాజుగారును, శ్రీ కొల్లంగోడు రాజుగారును, గౌ. ముప్పిలనాయుడుగారును, తిరువాన్కూరు దివాన్ డి. రాఘవయ్యగారును నుండిరి. బిల్లును ప్రస్తుత మమాడుకూడ గ వర్షురగ్యాలరీలో కొన్ని నిమిషములకాల ముండెను.

ప్రారంభమున శ్రీ శ్రీ తరములు జరిగెను.

ప్రశ్నోత్తరములు

అదనపుపన్ను - రామస్వామిచౌదరి

607 సి. రామలింగం శెట్టిగారు ప్రశ్న:—1. డి. రామస్వామిచౌదరి, బుద్ధిస్థులుగాక పన్నుల నిరాకరణము చేసిన అగు అవసరమునకు యద్యద్యములకులకు గుంటూరు జిల్లాలోని నియమించుటైన అదనపు పోలీసులపై విధించబడిన పన్నుగలదు. పొంతభాగము వహించవలసిన విధింపబడినా? (2) రామస్వామిచౌదరిగారి వైవిధ్యపరిచయమెంత? (3) ఆతడు రాష్ట్రము సభ్యుడు గాదనియు ఆతడు సహాయోద్యమమును తీవ్రముగ ప్రతిఘటించివెడియు నిజమేనా? (4) అతడు పన్ను విధించబడినా? (5) ఇందుకు సంబంధించి కాగితములను ఇచ్చెదరా?

జి.:—పోలీసు అఫ్ఫీస్ 15-వ నెక్స్టు ప్రకారము, అతడు దేవునినంటి నివాసులందరకు 5-వ నెక్స్టు క్రొత్త మినహాయింపుపడిననే తప్ప కొంతవ్యయము నిచ్చుకొనవలెను. ఇట్లు మినహాయింపుపడిన వ్యక్తులను గురించి ప్రభుత్వమువారికి వివరములు తెలియవు.

నవంబరు 17, 1922 నాడు శాసనసభలో నామోదించబడిన మదరాసు పోర్టు ట్రస్టుసవరణచట్టము 1222 గవర్నరు గారి చేడిసెంబరు 14, 1922 నాడు అంగీకరింపబడినది అధ్యక్షులు తెలిపిరి.

దేవ ధర్మాదాయముల బిల్లు

రా. బి. టి. ఎన్. శివభాస్ పిల్లెగారు (తిరునల్వేలి) ఈ బిల్లును ప్రవేశపెట్టినందులకు గౌ. పానుగల్లు రాజుగారి సభిం దించుచు 1868 వ చట్టమునంద శివభాస్ పిల్లెగారు నిజమనామమును గూర్చిన రిజిస్ట్రేషన్ క్లాజుబిల్లును చుండగూడదని ఖండితముగ చెప్పిరి. అనేకదేవాలయములను తమము ప్రారవిగనన్నవి. వానిని కూడచేయుటయిచ్చుది. క్రైస్తవుల, మహమ్మదీయుల ధర్మసంస్థాపనలపైయుండ, హిందూధర్మాదాయముల నుండి మాత్రము నిలువక సామ్య ఇతరవిషయములపై వ్యయము చేయుట యనుచితముగ నుండును. మతములును, మతపారంపర్య హక్కుల విచారణకర్తలు, సంకేతపారంపర్యహక్కులేని - విచారణకర్తలు - ఈ మాట్లాడిని విడిచించుచు మూడవ ప్రత్యేక ప్రకరణము లుంజవలెను. విచారణకర్తలు ముగ్గురు వైసనుండగూడదని బిల్లునందు గలదు. ప్రస్తుత మనేకసంస్థాపనలకు 5 గురు 5 గురు, ఇంకను అధికముగ నున్నారు. ఎక్కువగ నున్నవారి తీసివేయుట కష్టముగ నుండునని శివభాస్ పిల్లెగారు చెప్పిరి.

ఎన్. అశ్వనాథస్వామి ఉడయగారు (కొమనూర్) బిల్లును సానుభూతిపాపిరి. దేవాలయములకు కొన్నిటికి మరమ్మత్తు చేయుటకై శ్రమ ప్రయత్నము లేర్పడును. శ్రీరంగము దేవాలయమును మరమ్మత్తు చేయవలసియున్నదని తెలియుచున్నది. దేవాలయములను బాగుచేయుటకు ప్రభుత్వము వారిపక్షమందేద్రవ్యము తీసికొనుటకన్న దేవాలయములకు మసామును తామే వినియోగించిన బాగుగనుండును. హిందూధర్మసంస్థాపనలలోని నిజమనామము, మహమ్మదీయు, క్రైస్తవసంస్థాపనలకు ఈయకయ్యెనని నిన్న రామలింగం శెట్టిగారు చెప్పిరి. ఇతరమతముల సంస్థాపనల కిచ్చుటయనవసరము. హిందువులు తమ సంస్థాపనలను బాగుగకట్టియుకొని సంస్కరించుకొనిన చాలును. ఇతరసంస్థాపనల కిచ్చుటకు తగినంతసామ్య నిలువయుండునని సే

ననుకొనను. ద్రవ్యమేమెనన్న దేవాలయములకు సంబంధముగ నే పాతకాలము నేవైన నుంచుకొనవచ్చును. ఇతర కార్యములకు తగినంత సామ్యముండటం కష్టమని ఉడయగారు చెప్పిరి.

ఎం. నూర్యవారాణసిగారు (విశాఖపట్టణము) బిల్లు ప్రవేశమున కనుకూలముగ నుండిరి. మతపారంపర్యహక్కుల విచారణకర్తలు, ఇతర కెన్నిధర్మసంస్థాపనలపై విచారణగలదో, అనామ్యులన్నియు నుండవలెనని నూర్యవారాణసిగారు చెప్పిరి.

పి. రంగనాథంమొదలగువారు శ్రీశ్రీలము, మున్నగు శ్రీశ్రీలములకు దేవాలయములకు ద్రవ్యమును విచారణకర్తలు యాత్రికుల చేతులను గమనించుటకు బిల్లువలన ఈసౌకర్యముండదు. దేవాలయములలో భోజనముచేయుటకు నిషేధించుటకు కేర్పాటులు చేయవలెను. ప్రభుత్వయోజితకార్యముల కమిటీలో మూడవభాగముమంది యుండగూడదనియు ఇంతమంది ప్రభుత్వయోజితకార్యముల నుండి నయో, కమిటీ కనులు తిప్పుకొనరునట్లు కష్టము. కమిటీను విచారణ చేయుటకు ప్రభుత్వమువారు గాని ప్రభుత్వం వారుగాని తగియుండదు. జ్యూడిషియల్ ఎక్స్ ప్లెయిట్ ఖాళీలను చేయవలసినవి కొరకు సమయమున మరల ఈ యధికారమును ప్రభుత్వపు ఎక్స్ ప్లెయిట్ వునకుండుట యనుచుముగ నుండునని రంగనాథం మొదలగువారు చెప్పిరి.

కే. శరభాచెడ్డిగారు మతాధికారులు ఇంటిను పీడించు భోగముల ను భవించుచుండు విధమును కొంతవరకు బిల్లు అట్టి యనకునుండును బోగట్టను ముట్ల సంకేతము. బిల్లునందు మదరాసు సభమును చేర్చవలసినదియు చెడ్డగాని కొరకు.

అంతట ఉపాధ్యక్షులగు పి. కేశవ శిల్లెగారు అగ్రాన వాధిపత్యము వహించిరి.

బిల్లు అవ్యవధిక ప్రవేశపెట్టబడుచుండు ననియు, పూర్వాచారపరాయణుల ముఖిప్రాయము కనుగొనవలసియుండిననియు అప్పకర్తులను దేవాలయములలోనికి రావలయునని మైయనేటల యభిప్రాయము వైకొనవలసి యుండెననియు కమిటీకి నియోజకవర్గము సరిగా తెలియిన వైస వైష్ణవ దేవాలయములకు నియోజకవర్గమును ఏర్పరచుట కష్టమై ముందు శివభాస్ పిల్లెగారు చెప్పిరి. తిరువాన్కూరు జిల్లాకమిటీలను స్థానికసంస్థాపనలు యాత్రికులపక్షమందే పన్నుకొనుచుండును. అట్లు అసంఖ్యములు తీసికొనుచుండ మరల ధర్మసంస్థాపన లేల కానికై ద్రవ్యమును సమర్పించుకొనవలెనో తెలియవలెనని, సెలెక్ట్ కమిటీలో బిల్లును విశేషముగ సమీక్షపరచి సరిరధోగారు చెప్పిరి.

జి. మదనముగారు క్రైస్తవ ప్రభుత్వ నియోజిత సభ్యుడు. హిందూసంఘము తమ ధర్మసంస్థాపనల నిజమనామమును ప్రవేశపెట్టెనునట్లు వినియోగించుటకై సంసిద్ధత జూపుచున్నందులకు సభిం దించిరి. ద్రవ్యమును ఎవరో కొందరు వ్యక్తులు దుర్వినియోగము చేయుట కన్న, ప్రవేశపెట్టెను కార్యములకు వినియోగించుట సమంజసముగ నుండు ననియు హిందూవుల విధముగ పరోపకారమున జూపుచున్నందులకు సారథిసందేనియులనియు మంత్రంగారు చెప్పిరి.

శ్రీమాన్ సి. వి. వేంకటరమణ అయ్యంగారు బిల్లులోని గడుద్రవ్యములతో నేటివచ్చిరి. బిల్లు మహమ్మదీయులకు మదరాసు సంగమునకును అన్యాయించుచుండుట అన్యాయము జూపిరి. మంత్రిలు రెండవసభ్యులనుండి యున్నాను చివరదశలో యీ బిల్లును ప్రవేశపెట్టుట వోటరులను అర్జించుటకేకని కొందరు సందేహపడుచుండిరి. ఈ సందేహములను ఆధారమెంతగలదో తెలియవలెనని 4 కోట్ల మంది ప్రాతినిధ్యము వహించియున్నామని చెప్పకొనుటయు, ప్రజాప్రతిఘటనను చెప్పకొనుటయు, కమిటీకి సభ్యులు మూడవవరకు ప్రభుత్వము వారిచే నియోజకపరిచినారు నుండవలెనని వాదించుట విచిత్రముగ నుండెను. మదరాసు మునిసిపాలిటీకి నిజమనామమును మదరాసునీటిపంథియభివృద్ధి కీయవలసినదని కొర్పువారు కోరగానే ఆద్రవ్యమును మదరాసుకు సమర్పించవలసినదేనాయని శ్రీమాన్ వేంకటరమణ అయ్యంగారు తెలిపికొనగోరిరి.

జి. శివశంకరం పిల్లెగారు బిల్లును ప్రవేశపెట్టెనునట్లు సంతసించిరి.

ఉపాధ్యక్షులగు పి. కేశవ శిల్లెగారు కొన్ని నిమిషములకు బిల్లును వైసించున ప్రాధేనను ఎ. రత్న స్వామిగారు ప్రాన వాధిపత్యము వహించిరి. రత్న స్వామిగారు ఈసభమున మతపరిచుటకు నియోజకపరిచిన సభ్యులలో వోట్లను అధికము లభించునట్లు కిది మొట్టిపరాయము. నకు సభ్యులున్న నూచక్రముగ కలతాధ్యక్షులు గావించిరి.

మేకా. వి. అశ్వనాథస్వామిగారు, అమంజ్యమునామగా వున్న బిల్లును ప్రవేశపెట్టినందులకు సంతసించుచు సభ్యులను నూదించిరి.

ఈ తీర్మానమును బలపరచుచు దాక్షకు శివరక్షాధి, దా
క్షకు లక్ష్మీవతిగారు గూడ మాటాడితే తీర్మాన మేకగ్రహణ
నికరించబడినది. అంతట సభ ముగిసినది.

దేశీయ పాఠాలు

గాంధీమహాత్ముని సందర్శనము

పునఃపునః పునఃపునః మరల రద్దుచేయుట - నెహ్రూగారు ఆగ్రావరకు వచ్చి మంలిపోవుట

గయా కాంగ్రెసు మహాసభ

విహారు రాష్ట్రీయసంఘసభ - శాసనసభలకు వెళ్లవలెను తీర్మానము మీగిపోవుట

కాంగ్రెసు ఏర్పాటు - నాయకులరాక

శాసనసభలకు వెళ్లుట

శ్రీయుత ప్రకాశంగారి లేఖలు - దేశబంధు దాసుగారి ప్రత్యుత్తరము

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

శ్రీయుత కూరాడ చినవీరాజుగారు

శ్రీయుత అడవి బాపిరాజుగారు

18 వ తేదీని కడలూరు చెరసాలనుండి విడుదల చేయబడినందు చెన్నపురికి వచ్చిరి

వీరాజుగారు తెలిపిన విషయములు

నెల్లూరులో బహిరంగ సభ

శ్రీ జగద్గురు శంకరాచార్యులవారిని శ్రీమతి పార్వతీదేవిగారిని ఆభినందించుట

గాంధీమహాత్ముని సందర్శనము

ఇండియన్ డేలీ పత్రిక

కానన్ లింగంఘనసంఘమువారు పూనానగరమునకు, సాక్ష్యము పుచ్చుకొనుటకు వెళ్లినపుడే మహాత్ముని సందర్శనమున కనుమడిని పొందిరి. హాకింజీ, నెహ్రూ, అహ్మదీగార్లు మహాత్ముని సందర్శించినందున మరల నిర్దిష్ట కాలము వచ్చువరకును మహాత్ముని చూడ వీలు లేదని ఉద్ఘోషము చేసిరి. దేశీయరవాటికి నిర్దిష్ట కాలము వచ్చుననియు దేశీయరవెలలో మహాత్ముని చూడవచ్చుననియు బహువులు కానివారికి దగ్గరి మాత్రమే అనుమతి యియ్యబడుననియు సమాధిపై వెళ్లినప్పుడు నెహ్రూగారికి తెలిసెను. దేశీయర 14 వ తేదీని హాకింజీ నెహ్రూగార్లు మహాత్ముని చూడవచ్చు చరణాలు గాంధీగారి రోహిణిచేసిరి.

“మీరు చరణాలు గాంధీగారికి ప్రాసించి తీరవ ప్రకారము 14 వ తేదీని మహాత్ముని సందర్శించుటకు నేను హాకింజీగారును 18 వ తేదీ రాత్రికి పూనాకు వచ్చెదము గాన మేము మహాత్ముని సందర్శింప వీలైనచో తంతివార్త సంపుడు” అని నెహ్రూగారు 18 వ తేదీని ఎరవాడజెయిలు నూపర్వేటుకు తంతివార్త పంపిరి.

“మీరంద్వయము గాంధీగారిని సందర్శించుట కనుమతి యియ్యబడెను” అని నూపర్వేటు నెహ్రూగారికి తంతిసంపెను.

అంతటి చేసినప్పటికీ ఎటావలో మండలసభ జరుగుచుండటచే నెహ్రూగారు రచింపి వెళ్లిరి. అటునుండి ఆగ్రామిదుగా పూనాకు బయలుదేరుటకును ఆగ్రా రైలుస్టేషనులో హాకింజీ అబ్దుల్లాఖానుగారు నెహ్రూగారిని కలసికొనుటకును ఏర్పాటుబరిగెను.

గాంధీగారిని సందర్శించుటకు మిగిలినవారి నొసంగుటకు నాకధికారములేదు. ఈసంగతి హాకింజీగారికి చూడ తెలుపుచు, “నేను మరల వెళ్లుచున్నంతవరకును బయలుదేరదను” అని యీలోగా నూపర్వేటు మరల తంతిసంపెను. అది 11 వ తేదీ సాయంత్రమునకు అలహాబాదు చేరిన నెహ్రూగారు ఎటావలో నుండుటచే ఆయన కి సంగతి తెలియదుగాన నెహ్రూగారు ఎటావానుండి బయలుదేరి ఆగ్రాకువచ్చిరి. ఆగ్రాస్టేషనులో హాకింజీ రాలేదుగాని హాకింజీ కార్యకర్త వచ్చి యీసంగతి నెహ్రూగారికి తెలిపెను. అంతట నెహ్రూగారు ఢిల్లీకి వెళ్లి అచట నొకటిరెండురోజులుండి అలహాబాదుకు వెళ్లిపోయిరి.

నాయకులరాక

వి. జే. పటిల్ గారు 20 వ తేదీకిని శ్రీమతి సరోజినీ దేవిగారు 21 వ తేదీకిని గయకు వచ్చెదరు.

రామలింగస్వాములవారి రాక

పర్రావ సంకీర్తనకు రామలింగస్వాములవారు ఉత్తరదేశయాత్ర గావించుకొని గయకువచ్చిరి. వారు కాంగ్రెసుమహాసభను సానుమహాసభను వెళ్లెదరు. దేశమునం దంతటను నూతనతేజము ప్రకాశించుచున్నది. అదిరకాలములోనే విజయము చేపూర్వకముగా స్వాములవారు నడిచిరి.

శ్రీజగద్గురు శంకరాచార్యస్వామి

శ్రీమతి పార్వతీదేవిగార్లు

నెల్లూరులో ఆభినందనసభ

శ్రీజగద్గురు శంకరాచార్య స్వాములవారిని శ్రీమతి పార్వతీదేవిగారిని ఆభినందించుటకు నెల్లూరులో పురమందిరమున చతుర్వేదల వేళకు కృష్ణయ్య (కల్లెపాడు సత్యాగ్రహశ్రమము)గారి ఆధ్వర్యమున 18 వ తేదీ సాయంత్రము నెల్లూరుకాంగ్రెసు సంఘమువారి ఏర్పాటుప్రకారము బహిరంగసభ జరిగెను. చాలమంది సోపరీవలులుగూడ సభకువచ్చిరి. శ్రీయుతలు మాధవరావు, పుల్లయ్యకాశ్రీ, వెంకట్రామాచార్యులు, పార్థసారథి, శ్రీమతి కృష్ణమ్మగారు సభలోనుపగ్యపించిరి. సభముగిరిన పిమ్మట కృష్ణాజ్యగీర్తనలను గాంధీభక్తములు పాడుచు పీఠుపెట్టు నూతనంపు సాగించిరి. శ్రీమతి ఆచంట రుక్మిణమ్మ బి. ఏ గారు గూడ సభకు వచ్చిరి.

భ్రమరాంబాగ్రంథాలయ వార్షికోత్సవము

ఈ వార్షికోత్సవసభ శ్రీమతి ఆచంట రుక్మిణమ్మ బి. ఏ. గారి ఆధ్వర్యమున 18 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు జరిగెను. ఆసభకు శ్రీమతిమాత్రమే వచ్చిరి. చాలనుండి మహాత్ముడియశ్రీలు గూడ వచ్చిరి.

శాసనసభలకు వెళ్లుట

శ్రీయుత టంగుటూరి ప్రకాశంగారి లేఖలు

దేశబంధు దాసుగారి ప్రత్యుత్తరము

శాసనసభలకు వెళ్లుటనుగూర్చి శ్రీయుత టంగుటూరి ప్రకాశంగారు పత్రికలకు వ్రాసినలేఖలనుగూర్చి దేశబంధు చిత్తంపదాసుగారు ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి. మహారాష్ట్రవాసులకై వచ్చి ఏకతమువానిగూడ నేనాహ్వానింపలేదు. శ్రావా, నాగపూరు వచ్చును నేకట్టములనుండియు కలకత్తా మహారాష్ట్ర నాయకులెవ్వరును రాలేదు. వారితో నేనెట్టి ఆలోచనయును చేయలేదు. కానన్ లింగంఘన సంఘసభ్యులలో కొందరు మొదట శాసనసభలకు వెళ్లునాడదని తలచినను పిమ్మటవారు నాతో నాలోచించిన పిమ్మట మరల శాసనసభలకు వెళ్లవచ్చునని తెలిపినట్లు ప్రకాశంగారు వ్రాసిరి. ఇంకతి నూచనకట్టి ఆధారమును లేదు. నన్ను కానన్ లింగంఘనసంఘమువా రాహ్వానింపగా నేను వారిసభకు వెళ్లి నాఅభిప్రాయములను తెలిపితిని. వారినివేరీకము ప్రకటించబడువరకు నా అభిప్రాయములను వెల్లడింపకదని వారు కోరుటచేతనే నేనంతవరకు నా అభిప్రాయములను తెలుపలేదు అని దాసుగారు ప్రకటించి రంగరాష్ట్రసంఘాధ్యక్షులకు దాసుగారు కదిలినేయుటను గూర్చి ప్రకాశంగారు వ్రాసిన విషయములనుగూడ దాసుగా రాక్షేపించిరి.

గయాకాంగ్రెసు మహాసభ

శాసనసభలకు వెళ్లుట

విహారు రాష్ట్రీయకాంగ్రెసుసంఘసభలో చచ్చు గయలో రాష్ట్రీయకాంగ్రెసుసంఘసభలో శాసనసభలకు వెళ్లవలెనను విషయమును గూర్చి చచ్చు జరిగెను. జనభావము మంచి సభ్యులు వచ్చిరి. ఆసభకు కాంగ్రెసుసంఘ మహారాష్ట్రకును బాబు ప్రజాకోశుగూడగా రద్దుతీ. అహ్మదీగారు శాసనసభలకు వెళ్లవలెను. పంజాబు భిలాభటు, జి. కి. ముఖులను, లె. గి. చుటకును, స్వరాజ్యమును బడమిటకును కానుకలలో నుండియే ప్రయత్నింపవలెను. ఎన్నికలు జరిగినప్పటికీ ప్రతి శాసనసభలోను ఎన్నుకొనబడిన అసభ్యులు వారు 11 గురికి మించకుండా కాంగ్రెసుసంఘముగా వెళ్లిదలెను. అసభ్యులవారు శాసనసభలలో ప్రవేశించి యు నడుగగూడదు. తీర్మానముల నుపహరించునాడను. చట్టములను ప్రవేశపెట్టునాడదు. ఇతరులు ప్రవేశపెట్టిన వానిని గూర్చి కార్యసంఘమువారు నిర్ధారణ చేసిన ప్రకారము శాసనసభ్యులు అసభ్యులవారులందరును అనుమతముగనే ప్రతిమాలమునో అందరును ఒక్కటే అభిప్రాయము నియ్యవలెను. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారుగాని భారత కాంగ్రెసు సంఘమువారుగాని చేయనిర్ణయముల ప్రకారము శాసనసభ్యుల కాంగ్రెసుసంఘములు పనిచేయుచుండవలెను” అని నుడువుచు శాసనసభలకు వెళ్లవలె ననుతీర్మానమును బాబు బ్యాల్కెస్టోరి ప్రసాదుగా రుపహరించిరి. రాను ఉదయవారానని ప్రసాదు అబ్దుల హాకీ, రామకంఠ మిశ్రగార్లు మున్నగువారికి రాష్ట్రమును బలపరిచిరి. భగీనధరు (కర్నూలు), చక్రవర్తిసాను, జాబయ్యగార్లు మున్నగువారు నిమ్మిర్లగా ప్రతివాదులై యుండిరి. “శాసనసభలకు ఎన్నుకొనబడినవలె అసభ్యులూ కృష్ణుని సిద్ధాంతమునకు భిన్నమని నేనాక్షేపించుట నడుగాని శాసనసభలకు వెళ్లుటవలన స్వరాజ్యము భీష్ముగ అభిమతన కాకము లేదు. నిర్మాణవిధానమును బానుగా కొనసాగించుట ఒక్కటే సాధనము. దానిని మనము పూర్తిగా సాగించి యుండలేదు గాన సావిత్రిమున మనము దరమును దీక్షగా పని చేయవలెనని” భగీనధరుగారు నడిచిరి. పిమ్మట చాలసేపు చర్చ జరిగెను. ఓట్లు పుచ్చుకొనగా వెళ్లవలె ననువారు 16 గురు వెళ్లనాడ దనువారు 81 మంది తేలిరి. బాబు రాజేంద్రప్రసాదుగారికి కొంచ మస్వస్థతగా నుండుటచే వారీసభకు రాలేను.

నలు రాజను జయకరుగార్లు

శే. శంకరాజను (బొంబాయి సోమలలి సార్వభౌమ పత్రికా సంపాదకుడు) జి. జయకర (బొంబాయి బరిస్టరు) గార్లు ను భాగీనధరు స్వాములతో కలిసి మధ్యాహ్నము విహారు ప్రతినిధులుగా సభవారు ఎన్నికొనిరి.

కాంగ్రెసు ఏర్పాటులు

కాంగ్రెసు ఏర్పాటులు మహాత్ముని జయకరువచ్చిరి. కాంగ్రెసుమహాసభ 26వ తేదీని ప్రారంభ మగును. 25వ తేదీనాగా పని సంతను పూర్తి చేయుటకు ముఖమువారు గట్టిపెట్టి యి యున్నారు అనామకాబాదులో కట్టబడిన కర్ణాటక గయలో ఉండ కాలను గట్టియచున్నారు. అంతయును శిద్ధమయి యుగ నే యున్నది.

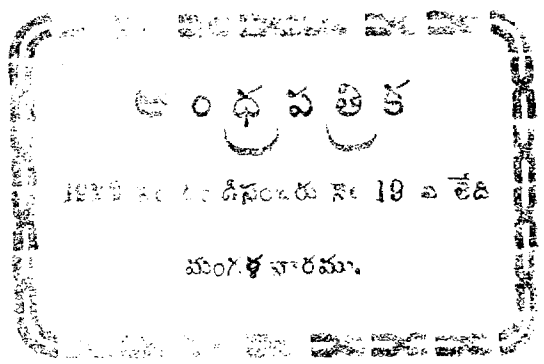
గుజరాతుజాతీయకళాశాల

అహమదాబాదులో ద్వితీయ వార్షికోత్సవము

17 వ తేదీని సి. ఎఫ్. ఆంధ్రానుగారి ఆధ్వర్యమున 17 వ తేదీని వార్షికోత్సవము జరిగెను. సభకు చాలమంది ప్రముఖులు వచ్చిరి. గాంధీమహాత్ముని సమర్పిత ఆశ్రమపానులకును కీర్తిగ్రహారటాగారగారి భోజనం కాంతిని కేతనవాసులకును దృఢతను నును ప్రేమపాశబంధములను శాశ్వతమరణమున రివీంద మహాత్ములకు భిక్షాభిప్రాయములనును ప్రేమరహితమున దెట్టిభిక్షమును లేదు. వారు భారతమాతను జీవాత్మ పరమాత్ములై యున్నార. నాగరు దేవుడును (టాగూరు) మి. బాపూ మహాత్మాను (మహాత్ముడు) అభిషేకభాగమునూ, నాకు ఆధ్యాత్మిక విజ్ఞానమును కలిగించుటకు కారకు లావును మూలమై యున్నారని ఆంధ్రానుగారు నడిచిరి.

అకాలీల సంస్కరణోద్యమము

గర్డారు మోహతలు సింగుగారి కేసువిచారణ ఈ కేసులో 50 శాతము మొదలైన (కర్ణాటక కర్ణాటకు) టాలింటను లాహారు కమిషనరు) గార్లకు కర్ణాటకా సాక్షులుగా నేసిరి. వారిసాక్ష్య మునకును మేజిస్ట్రేటు అసాక్షుల నిర్దేశిని పిలుచుట కంగీకరింపలేదు. అందువలన మొదాయాలు తక్కిన రమసాక్షుల సంకరింపనాడ కడలూరు జనభావము కేసువాయిదా చేయవలెను.

జర సు నష్టపరిహారము

యాద్రమలో జయించుటకన్నను, సంధి నియమములను చెల్లించుకొనుట ఎక్కువ వ్యయ ప్రయోజనాధ్యక్షముగ నున్నది. జర్మనీపై కఠినతమముగ ముఠా లను కట్టించుట నుభవే. జర్మనీని మరల తలయెత్తుకుండ, ఆంగ్లాద్రోక్తివలయునని ఆవేశము జూపుటయు కష్టముగాదు. కాని జర్మనీ యణగిపోయిన, దానితో బాటు యూరపుఖండమంతయు కూలుటకు సిద్ధముగ నున్నది. ఒకజాతిని క్రిందకు లాగి, మరొకజాతిని బాగుపడుట కష్టము. రెండు జాతులును యడుగుకుబావుచునే యుండును. జర్మనీ యొద్ద నుండి నష్టపరిహారముక్రింద లాగదలచిన ద్రవ్యమతి విస్తారము. జర్మనీ దీనిని చెల్లించగలుగునా లేదా యని, మిత్రమండలివారు మొదట యాలోచింపలేదు. జర్మనీ నేతీరననయిన బలవంత పెట్టిసామ్య సంపాదించగలమని వీరు నమ్మకముతో చుండిరి. కాని, వీరు అనుకొనినదొకటి. జరిగినది వేరొకటి. జర్మనీ దివాలావెత్తెను. కొలదిధనమును చెల్లించినను, చెల్లించవలసిన మొత్త మెంతయో గలదు. దీనినంతను వసూలుకేయుట యసంభవమని ఇంగ్లీషువారు గ్రహించిరి. ఆంగ్లేయులు స్వభావముచేత, తెగువరకు బిగించెడి స్వభావము గలవారుగారు. జర్మనీయణగిపోవుచో, తమ వాణిజ్యమునకు భంగముకలుగునని వారికి దెలియును. అందుచే నష్టపరిహారమున కొంతమొత్తమును తీసి పారవైచి, జర్మనీ మరల తలయెత్తుకొనవచ్చునట్లు గలుగజేయు వలయునని, వీరు అభిప్రాయ పడిరి. పగ సాధించుట యే ప్రధానోద్దేశముగ గల ఫ్రెంచివారిందుల కేమాత్రమును సమ్మతించరయిరి. జర్మనీవలన, విశేషభాధ నొందినవారు ఫ్రెంచివారు. అందుచే వీరు క్షమించి యూరుకొనుట, ఆసహజము. ఇంగ్లీషువారికిని ఫ్రెంచివారికిని ఇరువీషయమై చాలకాలమునుండియు భేదాభిప్రాయములు ప్రబలియున్నవి. లండను లో నిటీవలగూడిన సమావేశమునందును ఫ్రెంచి వారికిని, ఇంగ్లీషువారికిని, అభిప్రాయభేదము తొలగకపోయెను. ఇరువలన మిత్రమండలి యంతరించునని చలువురు భావించిరి. కాని, ఈషయమై మరల జనవరినెలలోగూడెడి ప్యారిసుసభయందాలోచించుట కంగీకరింపబడెను. దివ్యపట్ట ప్రాతికూల్యమునా, దానిని నింపించుటచే, బాల్టివిజము యూరపు ఖండమునందెటుల పాడుకొనెనో ఇంగ్లండు అమెరికాకు తెలియును. జర్మనులనుగూడ నిరాశాభూయిష్టులగ గావించి, వారిని కఠినముగ దండించునెడల, బాల్టివిజము జర్మనీని నైతము ఆక్రమించుననుభయముగలదు. రుష్యా, జర్మనీలుకలసి విప్లవమునకు బూనుచో, యూరపుఖండమంతయు సంతోభముజెందును. నష్ట మున్నదేశములకును తప్పుక వాట్లును, ప్రాన్యమత్రము దూర మాలోచించుట లేదు. మిత్రమండలివారు తోడ్పడకున్నను, తామొక్కరును రూరుభాగము నాక్రమించి, జర్మనుల చుండి చెవుల మెలివైచి డబ్బును గుంజగలమని, ఫ్రెంచివారు తలంచుచున్నారు. మరల ప్రపంచ సంతోభ ముదయించునని భావించి, బోనార్లుగారు

ఫ్రెంచివారి తీవ్రసూచన నామోదించుటలేదు. ఇంతవరకును యూరపియను వ్యవహారములలో తటస్థులగున్న అమెరికనులలో నిప్పుడు సంచలనము గలిగినది. ఫ్రెంచి, జర్మనీ పోరాటము పెచ్చు పెరుగుచో, ప్రపంచోప్పదవము వాటిల్లునని వీరు గ్రహించిరి. అన్ని దేశములలోను అమెరికాదేశము సంపదతో తలదూగుచున్నది. ఇంగ్లీషువారికి, మిత్రమండలివారు బాకీపడియుండ, ఇంగ్లీషువారు అమెరికావారికి బాకీపడియున్నారు. జర్మనీ నష్టపరిహారమును చెల్లించి తిరిగి తలయెత్తుటకు వీలగునటుల, అమెరికావారు గొప్పయుగము నొకదానిని జర్మనీకిచ్చుటకు తలపెట్టిరని వార్తలు దెలుపుచున్నవి. అమెరికా ప్రభుత్వమున కీముగముతో సంబంధములేకున్నను, అమెరికను బ్యాంకరులకు గారంటీలనిచ్చునని యాహింపబడుచున్నది. మొత్తముమీద ప్రస్తుతదస్థితినుండి జర్మనీని తొలగించి, ఫ్రెంచి యువద్రవము నాపుడలజేయుటకు, అమెరికనులు సమకట్టియున్నారు. అమెరికాకు జర్మనీ బాకీపడుటచే, అమెరికా యధికారము యూరపు లో విస్తరింపదా యని యడుగవచ్చును. అమెరికనులకు ధనమే ప్రధానముగాని, విదేశాక్రమణము ప్రధానముగాదు. వీరికి ఇంపీరియలిస్టుల కోర్కెలు చాల తక్కువ. యూరపు చాలవరకు అమెరికాకు ఋణపడియున్నను, ఇతర విధముల నష్టముండ జాలదు. అమెరికా యిచ్చెడి ఋణమువలన, జర్మనీ ప్రాన్యదేశముల వివాద మంతరించుచో, యూరపు కలవరము కొంతవరకు సమసిబోవును. ఇక ముందునుండియు ఒకదేశము నొకదేశమును క్రుంగజేసి, తానుపైకి లేవనేరదు. ప్రపంచశాంతి సంతక్షింతముగావలయుననిన, అన్ని జాతులును అభివృద్ధి జెందుటకు సమానావకాశము లుండవలయును. జాతుల హృదయ మా లిస్యము తొలగిపోవలయును. ద్వేషభావ మంతరింపవలయును. లేనియడల, మరి యొకమారు దర్భరస్థితి యుండును. ప్రపంచమును కల్లోలప్రాంతము గావించకబోదు.

అనంతపురము మ్యునిసిపల సంఘము

స్థానికసంఘముల సభ్యులు రాజధాని ప్రమాణము గైకొనవలయునను చట్టమును, మంత్రిగారు క్రొత్తగ నిర్మించిరి. ఈచట్టము సహాయ నిరాకరణ వాదుల ప్రవేశము నడ్డగించుటకు, ఏర్పాటు చేయబడెను. నిర్బంధచట్టము నూరక బోనిచ్చెదరా? ఒక మారు నిర్మించిన పిమ్మట అనంతపుర మ్యునిసిపలు సంఘమును రద్దుజేయుటకు దీనినుపయోగించిరి. కారణమేమి? అనంతపుర మ్యునిసిపలు సంఘమువారు నియమిత కాలములో రాజధాని ప్రమాణము గైకొనలేదట. సహాయనిరాకరణమా, లేక ఆశ్రద్ధమాకారణము? మొదటిది కారణముగాజాలదు. ఏలనన, స్థానికసంఘములలో బ్రవేశింపవచ్చునని, కాంగ్రెసుసంఘము నిర్ణయించినది. ఆశ్రద్ధగాని, అజ్ఞానముగాని, కారణమగుచో ఇంతతీవ్రచర్య యవసరమా? జ. రామేశ్వరరావుగారు ప్రతికలకు వ్రాసిన లేఖనుబట్టి, దీప్త్యాటి కలెక్టరుగారు ముందుగ ప్రభుత్వమునకు దెలిపి, పిమ్మట ఎన్నికలను జరిపిరి. సభ్యులుగ నన్నకొనబడినవారల పేర్లు గెజెట్టులో ప్రకటింపబడెను. ఇట్టిస్థితిలో మ్యునిసిపాలిటీని రద్దుజేసి, క్రొత్త మ్యునిసిపాలిటీని నిర్మింపవలసిన యవసరము లేదనియు, వెనుకటి ఎన్నికలను స్థిరపరుచుట కవకాశముగలదనియు, పొరబాటుకై ఎన్నికదారుల హక్కులను తొలగించుట న్యాయముగాదనియు, రామేశ్వరరావుగారు వ్రాసిరి. వీరిసూచనలను ప్రభుత్వమువారంగీకరింపలేదు. మ్యునిసిపలుసంఘమును రద్దుజేయుటకే వారు నిశ్చయించిరి. మూమూలుగ నిటుల రద్దుజేయక పూర్వము, ఆక్షేపణల కవకాశ మియ్యబడును. అట్టియవకాశ మివసయమున నవసరములేదట. క్రొత్తగ నేర్పడెడిమ్యునిసిపలు సంఘసభ్యులనందరను ప్రభుత్వమువారే నియమించెదరట. నియామకములను కలెక్టరుగారు సూచించెదరు. మ్యునిసిపాలిటీని కలెక్టరుగారు ముందుగ స్వాధీనపరుచుకొందురు. తృటికాలములో వోటరులహక్కులు నిర్మూలించబడినవి. ప్రభుత్వ నియమితసభ్యులతో నూతన అనంతపురపు మ్యునిసిపలు సంఘ మేర్పడును. చీరాల, అనంతపురము, బెజవాడ మ్యునిసిపలుసంఘముల చారిత్రము జూచిన నూతన సంస్కరణములవలన ప్రజల కెట్టిలాభము చేకూరెనో గ్రహింపవచ్చును. నీటిలునర్వసు ఉద్యోగులు రాజధాని ప్రమాణముగైకొన నక్కరలేదు. ఆంగ్ల దేశమున స్థానిక స్వపరిపాలనా సంఘసభ్యులు గైకొన నక్కరలేదు. సంయుక్త రాష్ట్రములలో మంత్రి యగుచితామణిగారు నైతము ఈసూచనకు వ్యతిరేకముగ ముచ్చటించిరి. అయినను మదరాసు రాజధాని కిది యవసరమగుచున్నది. ఈచట్టముక్రింద, నిర్బంధము లపుడే కొనసాగుచున్నవి.

బెజవాడ మ్యునిసిపలు సంఘము

బెజవాడ మ్యునిసిపలు సంఘముగూర్చియు కాళేశ్వరరావు శేషయ్యగార్ల నిర్బంధముగూర్చియు, నిన్నటి శాసనసభలో డి. బి. మోచర్ల రామచంద్ర రావుపంతులుగారు రడిగిన ప్రశ్నలను ప్రభుత్వము వారిచ్చిన జవాబును నిర్మింపినము ప్రచురించియుంటిమి. కాళేశ్వరరావు ప్రభుత్వములకు శిక్షి విధించిన మేజిస్ట్రేటుగారి యుత్తరువు తమయొద్ద లేదనియు, మ్యునిసిపలు కష్టములగూర్చి అందోళన జరుపువారి యొద్దనుండి జామీను పుచ్చుకొనవలయునని తాము కోరియుండ లేదనియు, ప్రభుత్వమువారు బదులు జెప్పిరి. ఈప్రశ్నను అడుగునెప్పటికీ, ప్రభుత్వము వారు తీర్పును జూడకబోయినను, పిమ్మట జూదిరట. రామచంద్రరావుగారు జెప్పిన యంశములు సరిగనున్నవని వారు ఒప్పుకొనిరి. మ్యునిసిపలు అందోళనకొరకు, వారిని శిక్షించినటుల తీర్పునెడు సప్రమగును. మ్యునిసిపాలిటీకి ఎన్నిక లిటీవల జరిగిననియు, క్రొత్తకొన్నిలు నిర్మింపబడెననియు ప్రభుత్వమువారు దెలుపుచు, మిగిలినయంశములగూర్చి తమకు దెలియదనిరి. మ్యునిసిపలు వ్యవహారము పరిష్కారమగుటచే, కాళేశ్వరరావుగారిని వడలి పెట్టెదరాయని, రామచంద్రరావుగారు రడిగిరి గాని, ఆప్రశ్న లేనందున మొదలుగారు ప్రభుత్వోద్దేశమును తెలుపరయిరి. బెజవాడ మ్యునిసిపలు సంఘము విషయమున, ప్రభుత్వము వారవలంబించిన కడతని బెజవాడ పౌరులేగాక, తమిళరులుగూడ ఏవగించిరనుటకు సందియము లేదు. ఇప్పుడయినను కాళేశ్వరరావుగారిని, రామశేషయ్యగారిని విడువకుండుట, క్రూరము. కాళేశ్వరరావుగారు నిర్బంధ విముక్తులు గాకున్నను, వారు ఏ ప్రయోజనము కొంకు 'త్యాగము నలిపిరో, ఆ ప్రయోజనము సాధింపబడెను. మ్యునిసిపలు ఎన్నికలు జరిగెను. క్రొత్త సంఘ మేర్పడక తప్పదయ్యెను. క్రొత్త అధ్యక్షు డెన్నుకొనబడెను. వీరి పేరు గెజెట్టులో ప్రకటింపబడెను. కాళేశ్వరరావు, రామశేషయ్య గార్ల త్యాగము వృథగాలేదు. వారు గలుపొందిరి. ప్రతిపక్షు లోడిపోయిరి.

సంస్కరణములు : రంగారావులుగారు

రా|| బ|| రంగారావులుగారు నిన్నటివ మిచ్చిన యుపన్యాసమునందు సంస్కరణముల గూర్చి ముచ్చటించిరి. ఈసభకు, స్వామాజ్య శాసన

సభ కర్తవ్యములగు సర్ ప్రెజిడెంట్ వైటుగారు అగ్రాసనాధిపతులగు నుండిరి. రంగాచార్యులుగా రయినను, సంస్కరణములు చాలవనియు, అసంతృప్తికరముగ నున్నవనియు యొక్కొనిరి. దేశీయులలో సత్మువారును తృప్తిజేందలేదని, వీరు ఒక్కొక్కరి. సంస్కరణములనుపయోగించుటవలన గలిగిన లాభములను వీరు వివరింపజాలరయిరి. హిందూజ్యోతిషశాస్త్రముల నిర్బంధముల ప్రయోగమును నివారించజాలకబోయెను. దేశభక్తులందరను కారాగృహమునకు బంపుచుండ, వీరు మిన్నక మూకుండవలసినవారయిరి. ప్రజా మనోరథ సభ యనుమంతయు తోడ్పడక బోయెను. ఈసభవారు నిరాకరించిన, క్రొత్త ప్రెస్టుచట్టమును తమ సర్టిఫికేట్లు అధికారము నుపయోగించి, రాజప్రతినిధిగారు పునరుద్ధరించిరి. హిందూ దేశపు పన్నులభారము వృద్ధియయ్యెను. ధనసప్త సుధకముగ గలిగెను. కాని, శాసనసభవారు నివారించ జాలకబోయిరి. లాభములకన్న నష్టములు ఎక్కువముగ నున్నవి. ఇట్టిస్థితిలో రంగాచార్యుల గారు సంస్కరణముల నెటుల సమర్థింప గలుగుదుర? అధ్యక్షులవహించిన వైటుగారు తమ యభిప్రాయము చెలువరయిరి. సంస్కరణములు లాభకరములని చెలుపుటకు, శాసనసభ్యులక నోరాడక యుండ, ఇతరు లేమని భావించునో యూహింపవచ్చును.

లాసానీ సమావేశము

కర్ణాట ప్రభువు లాసానీ సమావేశమున తన బహుదూరు పద్ధతులను వదలుటలేదు. కొంత కాలము క్రిందట, మోసూలును తుర్కీవారి కిచ్చుటకు బ్రిటీషువారి రంగీకరించిరి. కర్ణాట ప్రభువు గారి పుడు నలునపడదనుచున్నారు. మోసూలులో అరబ్బు లెక్కువగ నున్నారనియు, అందుచే మోసూలు తమక్రింద నుండవలయుననియు వీరు చెలుపుచున్నారు. కాని, మోసూలులోనున్న నూనెగనులే కర్ణాట ప్రభువుగారి పట్టుదలకు కారణమని భావించబడుచున్నది. తురుష్కు లీ విషయ క్షమిమిగుల అసంతృప్తులై యున్నారు. లాసానీ సమావేశము తన కార్యక్రమమును త్వరితముగ ముగింపనిచో, ఆంగ్లోరాలో సందిగ్ధ స్థితియదయించునని చెలియుచున్నది. యూరపీయును తంత్రజ్ఞులు జేసెడి కాలయాచన, తురుష్కు ప్రజలకు కంటకముగ నుండుట వింతగాదు. లాసానీ సమావేశఫలిత మేమగునో త్వరలో తెలియగలదు. ఈసమావేశమునందు తుర్కీసమస్య పరిష్కారము గానియెడల, ఇంగ్లండుపై ప్రభండబాధ్యత నిలిచియుండును. మహమ్మదీయప్రపంచముతో సఖ్యపడుట, ఇంగ్లండు యునికి కల్పనసరము. ఇందులకు కడపటి యవకాశము లాసానీ సమావేశమునగలదు. ఈ యవకాశమును సైతము ఇంగ్లండు జారవిడచుచో భావి పరిణామ మెటులుండునో, యూహింపజాలము.

అధికార వృద్ధిసభము

మహాత్ముని సందర్శించుటకు, ఇదివరకు శ్రీనివాసశాస్త్రి, శ్యామలదాసు, పోలకు మొదలగుమితవాదప్రముఖులకు సైతము అనుజ్ఞనిచ్చుటకు నిరాకరించిన ఇండియను సోషలిస్టుపత్రిక చెలుపుచున్నది. కాని, ఏ కారణముచేతనో, నెహ్రూప్రభృతులకును శ్రీము జయిలుసూపరింటెండెంటుగారు అవకాశమిచ్చుటలేదని చెను. రాజ్యాంగమంత్రి బలవంతమువలననో, రీడింగు ప్రభువుగారి ప్రోద్బలమువలననో, యిట్టి మార్పుగననిప్రజలు భావించినటుల, సోషలిస్టు పత్రిక చెలుపుచున్నది. కాని, అధికార వర్గవృద్ధి మంత్రవర్సలో మార్పు కెందునా?

మోతీలాల్ నెహ్రూగారు సిద్ధకడి బయలుదేరునప్పటికి, మహాత్ముని సందర్శించుటకు వీలులేదని వీరికి వార్త వంపబడెను. మహాత్మునితో ముచ్చటించుట కవకాశ మొసగుటకు తమ కిధికారము లేదని, జయిలు సూపరింటెండెంటు పిమ్మట కనిపెట్టినటుల, ఇండిపెండెంటుపత్రికా వృత్తాంతము బట్టి తెలియును. అధికారుల సంకుచితదృష్టినికనుగొనుట కింతకన్నను వేరు నిదర్శకముతో బని లేదు. మహాత్ము డితరులతో ప్రసంగించినమాత్రమున, అకస్ము విరిగి భూమిపై వ్రాలునని వీరు భావించిరి కాబోలు. అధికారులు తమ నీడనుజూచి తామే బెడరుచున్నారు.

సూరహత్య

అరాజకము, యూరపుఖండమునందు చెలరేగుచున్నది. అధికారమును వహించెడివారు ప్రాణములు పిడికిటబట్టి తిరుగుచున్నారు. ఇర్రెండలో స్థితి యందుకు నిదర్శనము. ఇటలీలో ఫాసిస్టు నాయకుడగు మస్సోలినీగారు ప్రభుత్వ పదవియందున్నవారిని బలవంతముగ లాగివైచి, వారి స్థానమును తామాక్రమించిరి. గ్రీసులో జరిగిన మంత్రుల హత్యలు ఇంకొక నిదర్శనము. ఇర్రెండలో, రిచర్డ్ కను పక్షమువారును, క్రీష్టిటు పక్షమువారును ఒకరి నొకరిని చంపుకొనుచున్నారు. ఖయీడీలుగ నున్న రిచర్డ్ కను నాయకులుగూడ ఉరిదీయబడిరి. పోలండున కర్తవ్యములగు సరుటోవిజ్ అను ప్రముఖుని చిత్రలేఖకు షోకడు చంపివైచెనని, వార్తచెలుపుచున్నది. ఇట్టి ఘోరహత్యలు ప్రబలుట జూడ, యూరపుఖండపుదుస్థితిని గ్రహింపవచ్చును. ఇట్టి మార్గములనుండి భారతీయులను తప్పించి, ధర్మమార్గమున ప్రవేశ పెట్టుటకే గాంధీమహాత్ముడు భారతీయులకు అహింసాసిద్ధాంతమును బోధించెను. జానిని నిష్కర్షతో ననుసరించి, హిందూదేశము ప్రపంచమునకు మార్గదర్శక మగుట శ్రేయస్కరము.

అవరాధిపునము : రామస్వామి ఛౌదరీగారు

టి. రామస్వామి ఛౌదరీ బార్. ఆల్. లాగారి పై గుంటూరు మండలాధికారులు అవరాధిపునము నేల విధించినని, సి. రామలింగారెడ్డిగారు శాసనసభలో నేడుప్రశ్నింపగ, పోలీసుచట్టము 15 శ్లోకముక్రింద ప్రత్యేకముగ మినహాయింపబడినదప్పు, పౌరులెల్లరును పన్నును చెల్లించవలసియుండురని ప్రభుత్వమువారు జవాబు చెప్పిరి. ఇటుల మినహాయింపబడిన వ్యక్తులగూర్చి తమకట్టి సమాచారము చెలియదనిరి. రామస్వామి ఛౌదరీగారు కాంగ్రెసుపక్షమునందు సభ్యులుగారుగదా యనియు, నిరాకరణోద్యమమును వారు ప్రతిఘటించిరాయనియు, ప్రశ్నయందుగలదుగాని, ప్రభుత్వమువారిసంగతిని కనుగొనుటకు బ్రయత్నింపరయిరి. సమాకారవాదులును, నిరాకరణవాదులును, అధికారులచే నొకరికినే జూడబడుటచే, జాతీయోద్యమమునకు బలము గలిగెననుటకు సందియములేదు. ఉభయములను సమావదళ ననుభవించుచున్నారు. దేశ స్వాతంత్ర్యసిద్ధికి, ఇకనయినను ఉభయములు చేతులగలిపి పాటుబడుట వివేకము.

కలకత్తా యూరపీయును సంఘము

కలకత్తా యూరపీయును సంఘసభలో ముచ్చటించుచు, తిరిగి సహాయనిరాకరణోద్యమము తలయెత్తినచో ప్రభుత్వమువారు హెచ్చుపన్నులను విధింపవలెనని హెచ్చరించుచున్నది. కాల్ అను సభ్యులు సలహానిచ్చుచున్నారు. నిర్బంధముల పరిణామము ఈమామముజాల్పిన నాశ్చర్యపడ నవసరముండదు.

సంస్కరణములను నిరోధింపుచు నభిప్రాయమును కొందరు తెలుపుచున్నారు. కాదుగాదుమాత్రము ఇందుకు సమర్థింపక, గడుపు నాటివరకు సంస్కరణములను నిలిపియుంచుటకు ఆమోదము జూపుచున్నారు. స్వల్పానుగ్రహమయినను మేలేగద. యూరపీయుల యభిప్రాయము లిటుల నున్నవి. నిరాకరణపక్షమువారిని నిర్బంధముల పాల్పేయుట వీరి యుద్దేశము. నిరాకరణోద్యమ కారణములను తొలగించుటకు వీరు పూనుకొనుటలేదు. నిర్బంధ ప్రయోగమువలన, నిరాకరణోద్యమము నశించునని, వీరు భావించునెడల, ఇంతకన్నను పొరబాటు వేరొకటుండబోదు. స్వతంత్రదేశముల చారిత్రమిందుకు వ్యతిరేకపాఠమును బోధించుచున్నది.

అధినివేశరాజ్యములు

అధినివేశరాజ్యములలో తాము సలిపిన పర్యటనపు ఫలితముగూర్చి శాస్త్రి గారి రొకమూల నుపన్యసించుచుండ, బొంబాయిలోని హైందవ పర్వకసంఘమువారు కాలనీలవారిపై నెట్టి ప్రతిక్రియల నవలంబించవలయునో యోచించుచున్నారు. ఇట్టి తీర్మానమును బొంబాయి మ్యూనిసిపలు సంఘమువారిదివరకే గావించిరి. కాలనీలలో, భారతీయుల కెట్టి యిబ్బందులుగలవో, అట్టి యిబ్బందులకు అధినివేశరాజ్యముల వారిదేశమున లోనుగావలయునని, వీరి యభిప్రాయము. శాస్త్రిగారి పర్యటనమువలన, ప్రజలలో నెట్టివిశ్వాసము జనింపలేదని విదితమగుచున్నది. కాని, కాలనీలపై ప్రతిక్రియ సలుపుటకు, హిందూదేశమునకు తగిన వీళ్లు లేవు. హిందూదేశము ముందుగ ఆంతరంగిక స్వాతంత్ర్యమును పొందినపిమ్మట, అధినివేశరాజ్యములవారు మర్యాదగ ప్రవర్తించు రనుటకు సందియములేదు.

సంతాపము

విద్యల్ప-వివరణ్యులగు వేదం వేంకటరామ శాస్త్రిగారి కేకమాత్రము ఈనెల 14 వ తేదీన తన 98 వీక్షప్రాయమున మరణించెనని వినుటకు చింతిల్లుచున్నారు. శాస్త్రిగారికి వృద్ధాప్యమున గలిగిన మనస్సంతాపమునకు ఆంధ్రులెల్లరు విఘోర నిమగ్నులయ్యెదరు. శాస్త్రిగారికి మాసంతాపము నిందుమూలమున నెలిబుచ్చుచున్నాము.

మా|| బి. ఎన్. శర్మగారు

వారి పర్యటనము
పూజ్యదిసెంటరు 15—పూజ్య శాశాలను, కళ్యాణగారులను తిలకించిన తరువాత మా. బి. యె. శర్మగారు, ఇగర సామితి అధ్యక్షులుగారితో కొంతవరకు సుఖతించిరి. నేటి రోజు పాట్నూరు బయలుదేరుదురు. ఆగ్రెక్టర్ ఆధ్వర్యమున వీరిగౌరవార్థ మొక థియేటరు.

శిశుసేవక సంఘము

వార్షికోత్సవము
పూజ్య, దిసెంటరు 17:—నేటిదిను శిశుసేవక సంఘపు వార్షికోత్సవము పార్సీస్ ఆధ్వర్య సభిమణిగారిచే ప్రారంభింపబడెను. సర్ జాన్ లాయడు సభిమణిజ్యుపదీయించుటచే శతాధ్యక్షులుగారి పదవి కడజూపబడెను. 650 బాల బాలికలకు బహుమతులు లాంగుబడిన. స్కూలుబాలకు ఆంజు బహుమతులు చాల సహజపడిరి.

హెన్రీ గేబ్రియేలు గారు

ప్రెంచిభారతదేశ ప్రతినిధి
భువనగిరి దిసెంటరు 17:—హిందీవారి శేషయ్య యం. హెన్రీ గేబ్రియేలుగారు ప్రెంచి భారతదేశ ప్రతినిధి ప్రాన్సు ఇంటినుకు ప్రతినిధిగా నెన్నుకొనబడిరి.

విదేశ వార్తలు

లాసేను సమావేశము

త్వప్తికరముగ సాగుట

జనవరిలో తర్కిని

నానాజాతిసమితిలో జేర్చుకొనెదరు

మొసూలును ఇరాకునుండి విడదీయుటకు

మిత్రమండలిని రాకరించుట

లండన్, అక్టోబరు 17:—లాసేనునకు ఈ సమయములలో త్వప్తికరముగ, వెచ్చనిగను వివిధ సమస్యలను పరిష్కరించుచున్నట్లు కనిపించుచున్నది. స్వల్పసంఖ్యాకలకు గూర్చి ఈ సమస్యలను 10 నూచనలకు గావించిరి. ఇందులో నాటికి తర్కిని సిద్ధాంతములో కమ్యూనిస్టులను తీసివేయ మును సాధారణముగ తమవలె నొకట, కలసిపోవు స్వార్థం త్రము, సాధనత్వ, మతవిషయము, రాజకీయ కమ్యూనిస్టులను విద్యా, భూమివ్యవస్థాపనలయందు స్వాంత్ర్యములకు సంబంధించినవి.

మనోజను అరబ్బుల ప్రభుత్వమునుండి విడదీయుటకు పలు తేదీని ఇప్పటికి పాపాగారికి తెలియజేసిరి. ఈ జిల్లాలో తురు మ్మల స్వల్పసంఖ్యాకలకు నున్నారని తెలియజేయబడినది. అంగోరాలో అరికవరిస్థితియందుండుటచే త్వలోనే ఇది రాయ బారములను ముగించవలెనని అంగోరా ప్రభుత్వమువారు తురు మ్మలాయబాతులకు కలు రంపిరి.

స్వల్పసంఖ్యాకులు

వివరములు చర్చించబడుట

స్వల్పసంఖ్యాకుల విషయమును గూర్చి విచారించు ఈ సమస్యలనుండి రాజకీయ, సైనికవిషయములందు అందర కును తమవలె నిచ్చుటకు తురుమ్మల అంగీకరించిరి. తమములు న్యాయశాస్త్రమునకు విరుద్ధముగ ప్రవర్తించువారిపట్ల ఎటుల నడవవలెనో ఆలోచించవలయు ననిరి. తమవలె విషయమును తెలుజులాన గాను పూర్తిగా అంగీకరించిరి.

స్వల్పసంఖ్యాకులమతము, భావ జాతిని గూర్చి కలుగ జేయు స్వార్థంత్రము, స్వల్పసంఖ్యాకులకు సైనికవిషయములందు కాపాడుటలోని జాతి అను పదమును జాగ్రత్త వాడవలయునని తురుమ్మల కోరిరి. తురుమ్మలకు కర్మలకు జాతినిమయ ములో భేద ముండుటచే పరు స్వల్పసంఖ్యాకులలో సంచలనం వచ్చును. అందుచేతనే ఇతివృత్తమును జాగ్రత్త నిర్వచించ వలెనని బుద్ధివ్యక్తముగ కలుపోవుటకు స్వార్థం త్రముండ వలయు నను విషయమును, అట్టివ్యక్తరాష్ట్రములలో నున్న స్వల్పసంఖ్యాకులు స్వచ్ఛందోపుటను, సైనిక, రాజకీయ, మత సమానత్వమును సంపూర్ణ తురుమ్మల అంగీకరించిరి.

సైనికవృత్తిలో నుండి నిష్కర్షించుటకు నిశ్చయించు విషయమును ముందుకు ఆఫ్తజేతకతేనని శ్రీస్త్రుతిలకు ముస ల్పాకులకు ఒకరికిని నిర్బంధసైన్య ముండుటను తురుమ్మల అంగీకరించిరి. సైన్యత్రమునుండి కప్పించుకొనుటకు నిర్బంధ బడిన వన్నును గట్టిక విలగను.

ప్రెంచి రాయబారము, వెజులాన్ గారును దీని కంగీక రించిరి.

స్వల్ప సంఖ్యాకులకు జేయు ఏర్పాటులను గూర్చియు ఈ విషయమై నానాజాతి సమితివారు సహకారముగ పనిజేయు టనుగూర్చియు తురుమ్మల అంగీకరించిరి.

స్వల్ప సంఖ్యాకులకు తగిన సురక్షణమును కలుగజేసి తీరవలయు నని ఆమెకావారు పట్టుపట్టుచున్నారని తెలియు చున్నది.

విరిషు ప్రీస్టేటును, తర్కిని నానాజాతిసమితి లో జేర్చుకొనుటకు జాతిసమితిసభవారు జనవరి లో ప్రత్యేక సభను గావించెద రని తెలియుచున్నది.

సామ్రాజ్యమండలిలను వాయువాత్మను స్థాపించువిష యమై తగినంత లభ్యములో తమవిధానమును ప్రకటించుటలెని సామ్రాజ్యపత్రికాసంఘమువారు జనవరిలో పోస్టుచేయుట బా రలును కలిపినిచ్చెదవ.

క్రొత్తపార్లమెంటు కాత్తికసభ్యుడు లెగ్గాన దిం గుతులగుటచే ఆయనసభ్యులకు మరలఎన్నిక జరుగవలసివచ్చెను

మం దితరుణము

రు 6000 ల గొప్పలాటరీ

అధికలాభము

గవర్న మెంటువారివలన సం 281 అక్టో 20/న ఆధికారము పొందబడినది

రాజమండ్రిలో కేంకుటి బంగారా కిమ్మతు రు 6000 అమీరాలా ఆరువేలు గలది 400 గజముల స్థలములో మూడు సం॥ల లోపల రాజీఫౌజ్మను, కుటులాపు వాసం, పండు ఇటుకగోడలతో కట్టిన నా స్వాంత్రమైనది. టిక్కెట్లు పూర్తిగా ఖర్చు అయినవెంటనే రాజమండ్రి మాహుకార్లు వక్రేస్తు ఉద్యోగములు సముఖమున లాటరీ జేయబడును. ఆ తేదీయును ప్రజేశమును ఆధ్రవత్రికలో ప్రకటించబడును. ఈక్రింది చిరునామాకు రు 1-0-0 టిక్కెట్టునిమిత్తమును రు 0-4-0 టిక్కెట్టు పోస్టులో రిజిస్టరుగా మోకు పంపు టకున్న మనియార్డును చేయవలయును. సదరు ద్రవ్యము శ్రీశైలము నిమిత్తము చేసిన ఋణములు తీర్పు టకును రాబోవు మహాశివరాత్రికి శ్రీశైలయాత్రీకులకు అన్నదాన నిమిత్తమును ధర్మముగా ఖర్చుపెట్ట బడును. లాటిరీలో యిల్లురానివానికి పుణ్యమైనను వచ్చును.

పుణ్యాత్మలారా

నేను శ్రీశైలయాత్రీకుల సౌకర్యార్థము చందానిమిత్తము మీ గ్రామములవెంబడి వచ్చుటకు బదులుగా శ్రీశైలములోనేయుండి 12 మాసములలోను యాత్రీకులు శ్రీశైలము వచ్చుటకు అనుకూల ముగా నుండునట్లు తగు వసతులను కలుగజేయుటకు సంకల్పించుకొన్నాను. గ్రామాదులవెంబడి చందాకు వచ్చుటకు గుమాస్తాలను ఏర్పరచదలచినాను. మీరు అనుగ్రహించి సదరు చందాలు మా గుమా స్తాలకు ఇప్పించవలెను. నావల్ల రిజిస్టరుచేయబడి అర్ధరూపాయస్థాపుమైన అగ్రిమెంటుఉన్నవారికి తప్ప ఇతరులకు చందాల నిచ్చు యెడల సదరు చందాకు మేము బాధ్యులముకాము. శివరాత్రి సమీ పించుచున్నందున చందాలను ఈ క్రిందిఅడ్డనునకు మనియార్డుగా పంపుటకు వేడుచున్నాను. మని యాడ్డరు చేసిన సొమ్ము శ్రీశైలము చేరును.

శ్రీశైలములోగాని మార్గములోగాని మావల్ల యేమైనా సద్దయికావలసినవారు ఏమిసద్దయి కావలసినది శివరాత్రికి ఒకనెలముందు మాపేర యీ దిగువ అడ్డనుకు వ్రాయించవలెను. 1 అణా పోస్టుచీటి పంపువారికి మాత్రమే సంజాయిషీ ఇయ్యబడును.

జిల్లా భక్తవిభేదము

చాగంటి వీరమల్లి కారున లింగం అయ్యవారు

తనకు, కృష్ణాజిల్లా.

జలసంధులసమస్య

లండన్, డిసెంబరు 17:—జలసంధుల సమస్యను మరల రే పటికభలో చర్చించెదరు. ఈ విషయమై అంగీకారము ఏదో ఒక అంశ్యరూపమును దాల్చవచ్చును. కిస్మసులోవుగ ఈజిప్తి అంతయు జరుగవలసియున్నది. ఆఫ్రికాకి తెలిసిన పర్యవసానమును ప్రవేశపెట్టవలెను. స్పెయినులోని దానివలెగాను మొత్తము మీద సంధివరకులకు నిర్ణయించవలయు నని జాత్యాత్రీకులు నూరించుచున్నవి.

రషియనులు

జల సంధు లు

ప్రస్తుతమై జరుగుచున్న స్వల్పసంఖ్యాకులకు రాజుగుడ పాల్గొనుటకు అధికారము ఉదలెనని తెలియజేసినవానికి ప్రత్యు త్తరము ర కరీపుటచే మరల సభవారికి తెలియజేసి ఈ విష యమై కరిష్కారముజే యుటకు ఒక ఉండకంపును నియమింప వలె ననిరి.

కానిస్టాంటిన్‌పిలులో

గ్రీకు దేవాలయము

అధికారమును గూర్చి క్రైస్తవభక్త మేప్పకెనది. దీనిని తీసికేయవలెనని తురుమ్మలపట్టుపట్టుచున్నాడు. శేజా స్వకం త్రముగల మతక్రొత్తిసాపకమునైన మార్పులయు నగుచున్నది. ఆమెరికను ప్రతినిధి చెల్లుగాదుగూడ తీనిని తీసికేయు టకు పిలు లేకనుచున్నాడు.

మనోజను బ్రిటిషువారు స్వాధీనములో నుండుకొనుటకు అచటనున్న చదురుగడలను నశింపచుగొనుట కని వదలరులు బహులుజేరినవి. అందుచే ఇది నిజము గాదనియు మాండలికీ వరకుల ప్రకారము మనోజను బ్రిటిషువారు స్వాధీనములో నుండుకొని రెనియు ఆంతియగాని చదురుగడల లాభమును గైకొనుటకు గాదని రూటరు తెలియజేయుచున్నాడు.

అస్టేరియా ఎన్నికలు

మ్యూజెన్ గారు క్రొత్తసిడ్నీ జేకముగల ఎన్నుకొనబడి.

కాన్జువలే బడిమిగులున్నాడు.

వివరములు

జాతీయవాదులు	27
కాన్జువలే	85
కెంట్రీ పార్టీ	10
లిబరల్స్	6
బ్రిటిషు పార్లమెంట్ ఒకటి ముగిసిపోయెను. ఏడవసార్వభౌమిక 5 గురు బ్రతికి; 11 గురు కనబడుటలేదు.	

మనోజు

మనోజు, నులేకనియా, కెరకుటలను చరిత్రక కాగజ ముల చేత ను తురుమ్మల భావములను క : వెట్టియు తురుమ్మల స్వాధీనము చేయవలెనని యు పీటిగుండ రనుభూతికల ఆనియామెదరులూ చొరబడ రకు కాగజముచేతను సాధనము చేయవలయునని తురుమ్మలకు నిర్ణయ ఆతురతతో ఈవిషయమును చర్చించుటకు ప్రారంభి చిరి మనోజు తురుమ్మలచని మావులకు నిదర్శకముగాపలే పోయెనని మిత్రసంధిలిలేఖయందుగావించబడినది. ఆరబ్బు లిమవాడమును నిదర్శకముతో తెలియజేసిరి.

తురుమ్మల మనోజును అప్పీ ప్రభుత్వమునుండి వి డియోడుకు పిలులేకని తెలియజేయవలెనని మనోజులైరి. మన లును తురుమ్మల అప్పీవేసిన బాగుడు ఇరాకుకు పోవడము గలుగును. రాజ్యము విచ్చిన్నమగును. ఇరాకు అంతయు ఒకే రాజ్యముగ నుండుననియు ఎంతమాత్రము విడదీయటకు పిలు లేదని తెలియజేయబడినది.

జిల్లాలలో పాపా పక్షవాదు లగు ఈజిప్టుపతినిధులకును రాజి కేలెమాత్రము బ్రాంగని జాతీయవాదుల ప్రతినిధులకును మైత్రి చెడిపోయిన దని లాసేనుతంతిశాస్త్ర తెలుపుచున్నది. దీని కంతకును కారకుడు పూర్వము భైద్రేపునున్న అబ్బాస్ పీల్గి గారని ఇరాకీతంతి తెలుపుచున్నది.

క్రొత్తపోలండుదేశపు అధ్యక్షుడు

పిచ్చిచిత్రకారుడు చంపుట

క్రొత్తమంత్రివర్గము ఏర్పడుట

వార్సా డిసెంబరు 16:—పోలండు క్రొత్తఅధ్యక్షుడు చిత్రకళాభివృద్ధిముకుకు బోయినపుడు పిచ్చిచిత్రకారు డు వియోవాదొస్కిగారు కాన్జుచుమెన. అధ్యక్షుడు అందెనును. ఇంజనీరువృత్తిలో నుండెను. లెండోన్ముండే తనను రాజకీయము లందు పాల్గొనుటకు వెలువడినది. అధ్యక్షునదనికి ఎన్నుడును ఇచ్చి నెన్నుకొనెదరని అనుకోవలెదు.

హంతకుడు పట్టుబడిన. శేషముల డిమోక్రాటికు నకు ముగికు జేరినవాడు.

అధ్యక్షుని ఎన్నికకు మునుపటి అల్లరులు జరిగినది. విగ్నాత్తులు స్వాస్థియు కర్మలకు : వలచించిరి. చాలమంది మర గాత్రులైరి.

మోబారుబండిలో బోవుకపుడు ప్రమాదవశమున హర్మకు నేనాని చనిపోయెను. హర్మకునలికగుడ గాయములు తగిలెను.

యూరపు పరిస్థితులు

అమెరికా బోక్సము కలుగజేసికొనునా ?

లండనులో ప్రబలవదంతలు

జర్మనీకి గొప్ప యుగము

లండన్, డిసెంబరు 17:—ఉదయము 17-5. జర్మనులు ఆర్థికపరిస్థితులను నిలకడ జేసికొని మిత్రపక్షాలతో కేంద్రీకరించిన యుద్ధమును కొంతసేర కట్టుకుట వశాత్తే కలుగజేయుటకు అమెరికను ప్రభుత్వము వాళ్ళో, అమెరికను భవాధికారులతో జర్మనీకి గొప్ప యుగము నీయ నిష్పత్తి రనుబంధి దృఢముగావని యున్నది. ఈవిషయమై ముఖ్యముగ జర్మనీ సంగతులు జరుగునని లండనులో జనుకొనుచున్నారు. లాసేను సభలో అమెరికనులు డిప్యూటీ బోక్సము కలుగజేసికొనలేదని అనుచున్నారు.

అమెరికనులు యూరపు అంతయు ఆర్థికచిక్కులయందున్నప్పుడు డిసెంబరు 17న క్రమిక లక్ష్యము వాకొనుచున్నది. అమెరికనులు తమ కష్టపూరితమగు అంతరహస్యముగ నుంచుచున్నారు. అసలు తమకాదు వాళ్ళవారే గాక సాధారణ జనములకు తెలియదు.

యూరపు పరిస్థితులయందు అమెరికనుల చిట్టచే ప్రభేదము కల్పించుకొనెద రని అనుకొనకూడదని అమెరికను ప్రతినిధి హెచ్చరించుచున్నాడు. యూరపు పరిస్థితులను మరల సరిపుచ్చుటకు 1921 మార్చి నాటి చేసివారికంటే ఎక్కువగ జేయుటకు యునైటెడ్ స్టేట్సు వారు తమవిధానమును మార్చుకొన్న గాని విజయలేదని. ప్రస్తుతము అమెరికనులు గణనీయమైన మార్పులను ప్రభుత్వము వారు రద్దుచేయించిన గాని అంతర్జాతీయములను నిర్మూలకు విజయలేదు. ఇట్టియభిప్రాయములను సమకొనుట కలలోనివార్త. కాని యూరపు అంతయు జరుగుతుండే అమెరికనులు అనుభవము క్రితంవనలేక తమ పలుకుబడిని విజయవంతముగా ప్రదర్శించుటలో అమెరికనులు తమవిధానమును మార్చుకొనని ప్రెంచివారు నమ్ముచున్నారని ప్యాసిఫిక్ నాటి ప్రెస్సు పుత్రికా విలేజురీ తెలుపుచున్నాడు. ఏమి జరిగినను సరే కాని అభిప్రాయములను గొట్టుట జర్మను ఆర్థిక విషయములలో విస్తారము అభివృద్ధిచేయుట కసాదించుట అనిపించుచున్నది.

వాషింగ్టన్, డిసెంబరు 16 అమెరికనులు యూరపు స్థితి గతులందు ప్రవేశించుటకు పూర్వము యూరపులో రాజకీయ ప్రతిభతో సంబంధించి మరి పరిష్కారమునకు దిగవలసి. ప్రెంచు జర్మనీలకు భిన్నాభిప్రాయము కలుగుటచే ఉద్బవించిన అంతర్జాతీయచిక్కులను తొలగించుటకు ఇదివర కప్పుడే యునైటెడ్ స్టేట్సువారు ఒక ఎత్తునెత్తియుట తెలియుచున్నది. ప్రెంచు, జర్మనీల కొన్ని మిత్రుల సంగీతమున ఆర్థికపరిస్థితి యుగము కభిప్రాయములకు భేదభేదములను తమ ఇష్టమునకావిజులుల న్యాయాచార్యుల హెచ్చరికలతో తెలుపుచున్నది. అమెరికనులు యూరపు ఆర్థికసమస్యను పూరించుటకు ప్రవేశించుచున్నారు. ఇదే సమయము. అమెరికనులు సాధించగలరు, అని ప్రతికట అనుచున్నది. అమెరికనులు ప్రమేయము గల్పించుకొనుట క్రమిక లక్ష్యము వార్షించుచున్నది.

జర్మనులు ఎంతవరకు నష్టపరిహారముల నీయగలరో కనుగొనుటకు అమెరికను ఆర్థికకాన్ఫరెన్సుల పనులయొద్ద నుండి తెలియుచున్నది. ఇంకో అంతర్జాతీయభవ జరుపుట వనరుగా యునైటెడ్ స్టేట్సు యని సెనాటరుల యభిప్రాయమును వార్షింగ్టన్ గాక కనుగొనిరి.

జర్మనీకి గొప్ప యుగము నిచ్చుటకు ముందు మార్పును నిలకడగ జేయ నలేదని కొంత రనుచున్నారు.

కావలెను

శ్రీరైలయ్య తిరుపతి పోక్సము (నిమిత్తము) చందానూలు చేయుటకును, మరొకచంద్రా లాటిరి పనులచేయుటకును గుమాస్తాను నూరుకు వెచ్చి కావలెను రూపుకాగిరిములు వలయువాడు ఒక అదా చీటి పనుల పంపించును.

చాగంటి వీరమల్లి కార్తవ లింగంబి శ్యావారు, శూర్యపురం కర్నూలు. లేక, కలెక్టు కృష్ణాజిల్లా.

నోటీసు

ఇంగ్లండ్ సకలమైనవారికి తెలియజేయడ మేరకుగా వారమునా నూలనాటి చెంగున్నా అనే 17 సం. గల మైయు పిల్లవాడు ఇప్పటికి రెండు సంవత్సరములపై నుండి యిచ్చితిరి అనే సోనాగా తిరుపతి పుట్టినాడు. అతనికి యిచ్చితిరిగాని యోమిడలగాని అతడైన అన్న యిచ్చిపున్నను యిచ్చినను సదరువాటికి మాటలుండు చిత్తి జవాబుదారి కానేరదని యిచ్చితిరి తెలియజేయడ మైనది.

నూతలపాటిగురప్ప, పోకనాపురం పేట నెల్లూరు.

జర్మన్ నష్టపరిహారములు

చర్చ

ప్రెస్, డిసెంబరు 10:—బ్రిటన్ గాతరయారజేసిన ఆర్థికవిషయమును ఒడంబడించు పాటుంకేరగా రంగీరించి రని టూర్నింగుగా కాజేపించిరి. యుద్ధకాలములో నున్నటులే అంగ్లపరామలు జర్మనీపై గనియూటకు వలయుచో సిద్ధముగ నుండ తలెనెరి. మొత్తముగా జర్మనులు సంధికి విరోధముగ ప్రవర్తించుటకు ఏలలేమని జేయు చర్యను పూనకల ముని తెలియజేసిరి. సామర్థ్యములను గాని దండోపాయములను బూనరాదనిరి.

ప్రెంచివారు ఏకాకి తమంతట తాము ప్రత్యేకముగ చర్యలు తీసికొన్నచో అందరను ఆశ్చర్యించెదరు. యునైటెడ్ స్టేట్సువారు ప్రెంచివారిపట్ల సామర్థ్యముతో నున్న సొన్ని విషయములలో ప్రెంచివారి చర్యలను ఆమోదించుటలేదు.

యూరపు అంతయు గుడవని అమెరికను పరిపాలకవర్గము వాగ్దానివాడే కనుకను తెలియజేసెదని తెలియుచున్నది. కాని యూరపులో కనుకను అమెరికనులు ప్రవేశించుట కట్టిధానమును జేసికొనని జేయుటకు విజయలేదు. యూరపు ప్రభుత్వములలో యభిప్రాయములను కనుగొన్న గాని అమెరికనులు యూరపు ఆర్థిక సమస్యలందు దిగరనియే ఇంతవర కెంతోడను అలోచించినటుల లేదనియు తెలుపుచున్నాను ప్రతిక తెలుపుచున్నది.

ప్రెంచివారు జర్మనురాష్ట్రముల నీక కెంతమాత్రము కొంతమైన ఆక్రమించుటకు బ్రిటిషువారు తెచ్చును అంగీకరించరు అట్లు ప్రెంచివారు చేసిన యూరపు ఆర్థికపరిస్థితులు కూలుట తలపించును. వారంతపు ప్రతిక లన్నియు బోస్టన్ గాక యభిప్రాయములను గంగీకరించుచున్నది. ప్రెంచి యుద్ధములను బ్రిటిషువారు చాలవరకు తగ్గించి సదుపాయము జేసిరి.

ఒక అంగ్లవటుంబులలో ఒక జనని పోయిన యుద్ధము నకు రిగురు పుత్రులను అర్పించి రిగురు వనిపోయిరి. ఒకరికి రెండుకాళ్ళు పోయినవి. వీరిగారవార్తను స్వగణించుచు నెల కొల్పబడెను.

వలసైన ఆర్థికపరిస్థితులు

ఆర్థికపరిస్థితుల సరిపుచ్చుటలో క్రొత్తపద్ధతుల నవలంబించిరి. అట్టివారే ప్రభుత్వములను ఎంతో తెలియజేయబడెను.

బ్రిటిషు సైనికులు

బ్రిటన్ గాతరయారజేసిన ఆర్థికవిషయములలో ఏకాకి తమంతట తాము ప్రత్యేకముగ చర్యలు తీసికొన్నచో అందరను ఆశ్చర్యించెదరు. యునైటెడ్ స్టేట్సువారు ప్రెంచివారిపట్ల సామర్థ్యముతో నున్న సొన్ని విషయములలో ప్రెంచివారి చర్యలను ఆమోదించుటలేదు.

అమెరికాకు వలసపోవుట

ఎల్లిన్ వీల్సన్ తమ పోవు నానామాలలారాని (తల్లికపు తనకుల సేర్పాటుచేయజేసెదనియే దీనికి వలయు. విచారణను సల్పవలయు ననియు అమెరికను కార్మిక కార్యదర్శి అజ్ఞాపించెను.

జర్మనులు బ్రిటిషువారు ఆఖరుమాసపు పరిహారముల మొత్తము ఇచ్చివేసిరి.

ప్రెంచి వైద్యసహాయక అంటుకొని ముగ్గురు స్త్రీలు పిల్లలు జనిపోయిరి. ఇంగ్లండు చాలమంది కనకములలేదు. నాకాళనమైనది. బ్రిటిషు అమెరికను నాకలు పరుగెత్తి అగ్నిప్రమాదమునకు లోనైనవారిని వెకిలిసెను.

జపానులో చిన్న వ్యాధిలకు ఆర్థికపరిస్థితులు రాగలే పోవుటచే వెర్షిఫ్యాంతులు అతసర ముచో రోగ్యమిచ్చి సహాయ మొనర్చుటకు నిశ్చయించుకొనెను.

ఈజిప్టులో నైతికాసనమును వ్యాయమగు రాజకీయభిప్రాయమును, ఆకాయములను అనివేయటకు ప్రవేశపెట్టలేదనియు, రక్తపాతములగాని అల్లరిగాని కలంజేయు మాటలను ఉపయోగించరాదని హెచ్చరించినపుడు వినుకొనని నైతికాసనము ప్రవేశపెట్టబడె ననియు, లేని రాజకీయాభిప్రాయములను తెలియజేసెదరుల కెందుల ఇంతవరకు జేరకప్పుడు జేయుటకు గాని ప్రమాదమునకు సంబంధముగాని తలపించెదనియు పార్లమెంటులో ప్రకటనైనది.

ANDHRA TUTORIAL COLLEGE.
POLAIAH UPSTAIRS, RAJAHMUNDRY.
For Senior Inter Students Part I.—top-notch coaching by a well-known educationist. Economical Boarding & Lodging arranged Living Cost astoundingly small; Beautiful sanitation; Picturesque scenery an ideal place altogether.
M. K. RANGACHARI, Secretary.

మ్యానెపటాలములో చిక్కులు

జేబీయల తిరుగుబాటు

మ్యానెపటాలములో యూరపికులు, భారతీయులు గలరు. వీరు వర్తక ముఖ్యమైనవిగావిరి. వీరిని మ్యానె పట్టము సాక్ష్యమైనవరకు కాపాడు చున్నాడు. నష్టము కలిగినటుల తెలియదు. అసంతృప్తి అంతయు మరల గుంతులోనే కల్గినది. వీరిని క్షమించలే నని పట్టములకుభిప్రాయము. మ్యానెపటాలములో బ్రిటిషు సేన పనిచేయుచున్నది. ఒక పోలీసువాడును, ఒక జేబీయకును చంపబడిరి.

ఎవరను భర్తాకోనామము గానించిన బ్రాన్, స్త్రీలు గార్లు స్వల్పపక్షములతో సత్కరించబడిరి.

వెరిసియా మెగారు తెహిరావం తిరిగివచ్చిరి.

సామ్రాజ్య ప్రతిపంతు

న యభిప్రాయములకు అందరను కొంతసామ్యము ఇచ్చి తీరవలెనని ప్రభుత్వమువారు బలపరచెదరు.

భారత జేబీయకు అమెరికను చిత్రకర్తలదర్శకాలయమునకు ఇంచుకాలమును గొప్పపుటకు వర్షేగాక భారతజేబీయకు గురువారము వాడు బయలుదేరుచుండ నని అభ్యర్థన ప్రతిక తెలియజేయుచున్నది.

టుంబు కామెజ్ గారి సమాధిని సామజేయు సంతకము వురిపజేయెను.

బాక్సిరాకోమడనకు ముప్పేగువ్యాధి యగుటచే ఈవారము కష్టపడికన్నులు జేసెదరు.

చార్లెంజ్ ప్రభుత్వ ప్రెంచిజేబీయకుండి స్వజేబీయకు వోవ సంసిద్ధులగుచున్నారు. ప్రెంచి ప్రభుత్వమువారు వీరిని సత్కరించి విరదము నొసరి. వీరు స్వజేబీయకు పోవుటచే ప్రెంచివాడు విచారించిరి.

చిరమైన కేసు

గడ్డు సరియనామె ఉద్భవించుట టిక్కెట్టు శాకటిని కొనెననియు, దానిని మోసముజేసి జె. హెచ్. క్రావ్వులను నరకు తరవదలండి క్రొత్తకొనియు, అట్టికట్టుకు మొదటి పామునామె వచ్చెననియు తెలుపు క్రాఫ్టువైస మోసమునై తెచ్చి=కనును మేజస్ట్రేటు కొట్టివేసెను.

కావలెను - ఆంధ్ర పండితుడు

టకు సంస్కృతాంధ్రములందు చిక్కులను విశ్లేషించుటకు గల పండితులొకరు గావలయును. వేదములు యోగ్యతానుసారము. వలయువారు యోగ్యతను దెలుపుచు ఈ క్రింది చిరునామాకు వ్రాయవలయును.
ఆంధ్రపండితుడు, రెంటాలవకాసు, మైలాపూరు, మద్రాసు.

అమ్మకమునకు

షర్ మహమ్మదుపురము మొదలగు సంస్థానముల కధిపతి యగు మరణించిన ఏ. డి. జగ్గారావు గారి సొత్తులు అనగా కమలములు, పచ్చలు, కెంపులు మున్నగునవి చేర్చి కట్టబడిన అపురూపమైన నగలు, ఆభరణములవారములు, ఆమూల్యమైన కమలముల వారములు మొదలగునవి విశాఖ పట్టము, డాబాగార్డన్సునందు 22-1-1923 తేదినను, తరువాతి తేదీలందును బహిరంగ వేలము వేసి అమ్మబడును. కొనదలచినవారు 10-1-1923 తేదీ డాబానను, తరువాతి తేదీలందును ఖుద్దన సదరు గార్డన్సుకు వచ్చి పగటిపూట పరీక్షించవచ్చును. వివరముల బాపితా కావలసినవారు విశాఖపట్టము, డాబాగార్డన్సులో నున్న షర్ మహమ్మదుపురము మైనరు ప్రొప్రైటర్సుగాకి గార్డియన్ గాకి వ్రాసిన బడయగలరు.

శ్రీ.వి.వి. భానోజిరావు, గార్డియన్.

శ్రీ శైల మహాపుణ్యక్షేత్రమునందును మార్గమునందును
చాగంటివీరమల్లికార్జున లింగం అయ్యవారు చేసిన ధర్మముల జమాఖర్చు
ఆ 1921 సం॥ 7-15 తేదీ మొ 22 సం॥ 7-15 వరకు జమాఖర్చు వివరం

జమ వివరం

చిల్లర చందాలు అన్నసత్రం నిమిత్తం		
గత సం॥ గాంధీ చిత్రా నిల్వ	626	4 0
గ్రామ అగడ్తా తదితర ప్రకారం అన్నసత్రం నిమిత్తం గ్రామ అగడ్తల తదితర ప్రకారం చందాలు	719	14 9
అద్దేల్లి గంగరాజుగారు కొడుకు శత్యనారాయణ మూర్తిగారు	100	0 0
కొండాబాదు బోగంకులమ్మగారు శిర్డీపుల వనపర్తి వ్రాసియచ్చిన యిద్దా తా అద్దే	50	0 0
కలుకు కాపురమ్మగారు పల్నా వెంకట్రామయ్య	60	0 0
చింతలపాటి బాపిరాజుగారు తాలూకా బోరు మెంబరు, చినవిండ్రకొట్ల, భీమవరం తా	50	0 0
అన్నదాన కాశ్యోత ఫండు తాలూకా కడ్డీ	40	0 0
మిగిలిన వరకులు అయ్యకము	147	2 9
నాగలూటిలో సత్రం కట్టించే నిమిత్తం యిచ్చిన కొచ్చెర్లకోట వెంకటలక్ష్మీపతి పంతులుగారు	800	0 0
పెద్దేపా, కృష్ణాబిల్లి, ఒకగడి	100	0 0
వెంటిపాటి చినకొండయ్యగారు సా॥ విజయ నగరం, ఒకగడి	100	0 0
శ్రీ రాజా పేర్ల అన్నపూర్ణమ్మగారు, జమిందారు చాల్సేయిపేట, విజయనగరం	100	0 0
నిర్వహణ కాశ్యోత ఫండు నిమిత్తం యిచ్చినవారు ప్రతిపాదన మారమ్మగారు	25	0 0
గురజాడ కాశ్యోతబాబుగారు	25	0 0
శ్రీ రాజా కొచ్చెర్లకోట వెంకట సుబ్బయ్యమ్మగారు, జమిందారు ఆఫ్ పోలవరం	25	0 0
శ్రీ అంతనారాయణశర్మగారు, బి. యన్. ఆర్.		
అనీస్టాంటుసూక్ష్మకారులు, వికాఖట్టము	50	0 0
మంజూలయ్య శ్రీ కామయ్యగారు, ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా ఉత్సవముల నిమిత్తం అద్దేల్లి శత్యనారాయణ మూర్తిగారు సా॥ పాలకొల్లు	100	0 0
ఈ సం॥ గొల్లగాపుమ్మగారు బదుల్లతదిలి		
ఇటూరి సత్యవతి సా॥ తణుకు	2551	0 0
ఇటూరి మార్కెట్ కాశ్యోత గొల్లపేట	1600	0 0
వీరన మారయ్యగారు రాజమండ్రి, పాతసామనలు	50	0 0
కా॥ నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు, మద్రాసు	100	0 0
ప్రింటింగుదార్జీ తా॥ యిద్దవలపిడి	81	0 0
చాగంటి అన్నపూర్ణమ్మగారు సా॥ పల్నా	120	0 0
రాజమండ్రి నాగయ్యగారు ఆసామికి బాకీ	50	0 0
కొచ్చెర్లమొక్కల సా॥ పాలకొల్లు ఆసామికి బాకీ	50	0 0
జమ వెరకీ రూ 7160 5 8		
ఖర్చు వెరకీ రూ 6079 18 9		
నాగార్జున చిత్రా నిల్వ రూ 1091 7 8		

ఖర్చుల వివరం

అన్నసత్రం నిమిత్తం ఖర్చు		
విశ్వం వరేరా పట్టి తదితర ప్రకారం	1826	6 8
శంభురామ్మలకు	98	0 0
శేషుకు మహాని శివనము	8	0 0
మెరుగు నిమిత్తం	77	0 0
పాము నిమిత్తం	24	0 0
కుండలకు యిచ్చినది	38	0 0
గాడిపొయ్యి ప్రవ్వించి కట్టించినందుకు	2	8 0
ఫలహార వస్తువులు (అటవీలు, కేసగ బేడలు)	87	0 0
పాత్ర పామానకు	100	0 0
కుర్రులు నిమిత్తం	183	8 0
పండ్లు చేయించినందుకు	217	0 0
కట్టెపుల్లకు	77	0 0
చందా వసూలుచేయుటకు సంచారం చేసినందుకు అయిన భత్య ఖర్చు	94	10 6
నాగలూటిలో రుక్మణి కొట్టినందుకు	8	0 0
బాడుకులకు రైలుభారీలకు అయిన ఖర్చులు	562	9 0
ఉన్నవాడలు నిమిత్తం భజంత్రీలు వరేరాలకు	188	0 0
చందా కలహల్లు చేసినందుకు పనులు చేయించినందుకు గుమాస్తాలకున్న బంట్లకు		
దన్న యిచ్చిన జీతములు	858	14 8
నాగలూటిలోని శ్రీశైలంలాను పాతించిన కొచ్చెర్లమొక్కలకోట, పాతించినందుకు	262	12 0
పొట్టిత ఖర్చులు	45	0 0
నాగలూటిలో గతకట్టించే నిమిత్తం పుణ్యములు		
ప్రభుకుల నున్నం బట్టికట్టుకు	64	0 0
విశ్వంవరేరా చేయించే నిమిత్తం కా॥ నాగేశ్వర రావుగారి వద్దకు మద్రాసు పంపించినది	50	0 0
(మిటింగు చార్జీ	295	0 0
సేవచేరి	18	8 0
దోకివాళ్లకు	28	0 0
చెయ్యవాళ్లకు యిచ్చినందుకు యిచ్చినది	15	0 0
లింగాలకుట్టు వారి తాగుచేయించినందుకు	252	8 0
గత సంవత్సరములో యిచ్చినదిసిన కూరీలకు	400	0 0
బాకీ యిచ్చినందుకు యిచ్చినది	1	6 0
తాళముల మరమ్మత్తు నిమిత్తం	640	0 0
రెండురాజు సాంబశివరావుగారికి బయలుపెట్టినది	108	4 0
క్రీడకాశ్యోతగారికి బదులు తీర్చినది		
పానాడ వెంకటరత్నం సా॥ యేలూరు, వీరభద్ర, భద్రకాళీ విగ్రహములు చేసి యిచ్చే నిమిత్తం అడ్వాన్సుగా యిచ్చినది	10	0 0
ఆత్మకూరులో యింటి అద్దెలు యిచ్చినది	4	0 0
ఖర్చు మొత్తం రూ 6078 18 9		
అద్దేల్లి తదితర ఆక్రాంటు కొనుపానికి 0.4-0 పంపిన జమా ఖర్చు రిపోర్టును పంపబడును.		
0.4-0 తక్కువగా చందా యిచ్చినవానికి ఉచితముగా పంపబడును.		

భారతీయ వర్తక సంఘము

వలసరాజ్యములలోని భారతీయుల ననాదరించు ప్రభుత్వముల చర్యలను ఖండించుట
శనివారమునాడు జరిగిన భారతీయ వర్తక సంఘసభలో వలసరాజ్యములలో భారతీయులను హింసించు జాతులను వ్యతిరేకించుటగా నాడేశములలోని బ్యాంకులు, ఇతర వ్యాపారములలోని బహిష్కరించు వానివరకు భరతవర్షమున వ్యాపారము చేయుచున్న కంపెనీలను బహిష్కరించి ఆదేశములను సంఘముతరపున ఉద్ఘోషించుటగా నేర్పరచుటకు బహిష్కరించవలె ననియు ఈ తీర్మానము నమలుగా పెట్టి సభ్యులను సుఖములొనఁగి వేరల నడవవలె ననియు ఉపసభ్యులు లన్నియు వీరీర్పానము జరిగిరివలె ననియు తీర్మానించబడెను. తీర్మానములలోని యంతముల కొన్ని ఆచరణశాస్త్రములు కానని కొందరు సభ్యులు తెలుపుచే నీవిషయమును విచారించి చెందునెలల కరువతో జరుగనున్న సంఘసభలో నీవేదింప తగు నని నిశ్చయించబడెను. ఈ సభ్యులను భారతీయులయొడ తాలిల ప్రభుత్వము

వారు చూపుచున్న నిరాధారమును ఖండించి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తాలిలలోని భారతీయులకు సహాయసత్వములను సుపాదించుటకు ప్రయత్నింపవలె ఈ శిక్షణలో నివాస మేర్పరచుకొనిన విదేశీయులపట్లను బహిష్కార మవలంబించవలెనని పరిశిరి.

రంగూను హైకోర్టు

రంగూను హైకోర్టు నిర్ణయము ఇండియాగవట్ ఎక్స్ప్రెస్ నెయిండు ప్రకటించబడినది. 186 డిశంబరునాటినుండి 7 జనవరి ప్రకటనకు కవలవలసిన ఒకయభ్యుక్త్యానుకూర్తయ 7 గురు డిడిలు నుండును. ఇతర హైకోర్టులకు యిచ్చినందులకు లన్నియు నీ హైకోర్టున దండును. ఈ హైకోర్టు కాననభటు లొబడియుండును.
అఖిలభారత బాహ్యసంఘసమావేశము
వై సంఘముయొక్క శృతియ సమావేశము 27 వ తేదీ దిన కరాచీలో భారతీయవాహుల ప్రాధు జేతముల పాల్ రిచార్డువారివద్దకు జరుగును అత్యవసంఘమువారి యేర్పాటులన్నియు ప్రారబ్ధమైనవి. నానాదేశీయవల ప్రాముఖ్యములగు విషయము లెన్నో చర్చింపబడును.

శ్రీ కూరాడ చినవీరాజుగారు
శ్రీయుత అడవి బాపిరాజుగారు

కడలూరు చెఱసాలనుండి వనలుట
నిన్న (18 వ తేదీ) ఉదయము 11-30 కు గంగాజిల్లా ఆస్సానాస్తవ్యులు శ్రీయుత కూరాడ చినవీరాజుగారిని భీమవరంతాలూకా వాస్తవ్యులు అడవి బాపిరాజుగారిని కడలూరు చెఱసాలనుండి కడలిరి. బాపిరాజుగారు నిన్న మధ్యాహ్నము త్రైవింశతలాను వీరాజుగారు నిన్న రాత్రి త్రైవింశతలాను కడలూరునుండి బయలుదేరిచెన్నైపులివచ్చిరి. కడలూరు కాలగెటు సంఘకార్యదర్శి శ్రీమన్ మధురస్వామి పిళ్లగారు వీరి నిద్దరిని ఆకటించి రైలువరకు వచ్చి వీడ్కొనిరి. పిళ్లగారు గాంధీమహాత్ముని ఉపశేషమును ఆచరణపూర్వకముగా ననుష్ఠించు నశిచాయచానులలో నొక్కరనియు ఎల్లవారిని చక్కగా నాడరించుచును కనియు వీరాజుగారు నడిచిరి.
సంభాషణ
వీరాజుగారును, బాపిరాజుగారును గూడ శేషుడయిన మా కార్యాలయమునకు వచ్చిరి. వీరాజుగారు కొంతసేపు విషయములను తెలిపిరి. నాకు ఒకవత్సరముకొకటి వయసుదెను. బాపిరాజుగారు నొకనెల ముదరా యయ్యుటదెను. బాపిరాజుగారిని ఒకవత్సరము కరిగెను చేయబడెను.

వైద్యశాల

నాకు నెలదినములకొకటి ఉబ్బనమువ్యాధి (అస్తమా) కలదుదెను. అదియెవలె నన్ను విడుదల చేయునరకును నేను వైద్యశాల యందు చేయుంటిని. వైద్యశాలలో పాఠశుద్ధ్య మేమియు నులేదు. నాకు లక్ష ఉపచారము చేయుచు రెక్కనులేదు. నలులబాధ చాల ఎక్కువ. వైద్యరెక్కయిన గోదెయిన నల్లిపాతు మంత చంపిచో గోదెయిన దాగుదెనుననియు యివ్వెక్కయిన జనరలులన మాటచున్నయెను నూపర్నెంటు అట్లుచేసిన వైద్యులు కష్టించుచుండును. వైద్యశాలలో విశిష్టములను వైద్యులచేత చిల్లరపనులు చేయించుచుండును. ఇది న్యాయముగాదని నేను చెప్పగ మరేవరకునూ చేయరాక ఖయిదీలేచివునునట చెయ్యకలెనని నలులబాధలు నర్తన చెప్పెను.
ఒకసారి నేను జయిలను కొన్ని కర్తువులు కావలెనని అడిగితిని. ఆలాగే యిస్తానన్నాడు. మరితిపోతాడు నుండి అన్నాను. నేను నిజముగా మరచిపోను. నాకు భావకంపుండే మరచిపోయెట్లు చెప్తాను అని జయిలరు చెప్పెను. నాకు వయద్యశాలలో 16 వ తేదీరాత్రి ఉబ్బనము విస్తారముగా కచ్చిరి. నాకు వైద్యశాలభావన అనగా కొద్దిపాటు యిచ్చెనాను. ఏవో సౌకర్యములు చేస్తానని చెప్పడమేగాని చివరకు ఏమిన్నీ చేయలేదు. నేను కడలూరులో ఒకటిరెండు తోటలు వుండియున్నప్పుడొక వేళతానుగనుక తెలుపానులా తేదీ చేయకట్టనేను చెప్పిన నూపర్నెంటు 18 తేదీనే కల్లకలెనపానుగొనానెను. పాను బరంతురంవరకు ఉన్నది బరంతురము నుండి అస్సానా 25 మైళ్లు వున్నది. అక్కడనుండి అస్సానాకు బండిచార్జి యిచ్చుంటే నూపర్నెంటు యయ్యుకన్నాడు. దానిలో భావనానికి నాకు రూ 1.18.0 లు మూత్రం యిచ్చినాడు.

శ్రీయుత గరిమెల్ల సత్యనారాయణగారు
ఒకపూటభోజనము మానుట
వైద్యులలో కొందరికి వానికొనుటకు కాగితములను కలములకు నూపర్నెంటు యిచ్చుచుండును. శ్రీయుత గరిమెల్ల సత్యనారాయణగారు రడిగితే మొదటిసారి యయ్యుకన్నాడు. ఆయన రెండఃమాడుసాకు లడిగినా యయ్యులేదు. సరే నేను వానిని పుచ్చుకొనడానికి అర్హుడను కానని మీకు తోచినది కాబోలు. నా కియ్యవచ్చునని తోచినపుడే యయ్యుకన్నును రెండి అనిపెప్పి సత్యనారాయణగారు వారనుకొనాలనుండి ఒక పూటభోజనం మానివేసివారు. రాత్రిపూట భోజనం లేదు. నిన్నటినుంచి రెండుపూటలూకాదా భోజనం చెయ్యని ఆయన తెలిపినారు. తక్కినవారుమాదా కొండ రాయనతో కలుస్తామన్నారు. కాయతాలు కలాల యయ్యవచ్చునని ఉత్తరపుట వచ్చినట్లు నూపర్నెంటు కొంతకొంత చెప్పెట్లుగూడా తెలిసిందిగాని ఏమికారణముననో అతడు ఆలాగు యయ్యుడం లేదు. సత్యనారాయణగారు రాజకీయములగుర్చి ఏమిన్నీ ప్రాయడంలేదు. ప్రబంధం ఏదైనా వ్రాయడంలేదు. కాలం వృథాగా పోతున్నదని చాలా చింతపడుతున్నాడు. ఈ కలాల కాగితాల విషయమునుకొంచి నిన్నును అంతరూనుడ కలసి ఆలోచిస్తున్నాడు. ఒకవేళ వైద్యశాలలో నన్ను రోగులవైద్యుడొకరుక వైదా యిచ్చునని నూపర్నెంటు తెలుపే తెప్పించియిచ్చును. తొరకలేదని కాలయాపన చేస్తాను, అని వీరాజుగారు నడిచిరి.

“భారత, రాష్ట్రీయ కావ్యసభల కార్యచరణము”

డా. బి. టి. రంగారావు గారి యువనాన్వనము

సర్ ప్రెజిడెంట్ వైటుగా రిభ్యక్షిత వహించుట

ఈ సాయంత్రము 5.20 గంటలకు పబ్లిక్ లీజ్ యాజమాన్యమున విక్టోరియా థియేటరునందు డా. బి. టి. రంగారావుగారు “సాహిత్య, కేంద్ర కావ్యసభల కార్యచరణ” అను విషయముపై సభ్యులను పిలిచిరి. భారతకావ్యసభాధ్యక్షుడు డా. సర్ ప్రెజిడెంట్ వైటుగారి రిభ్యక్షిత వహించిరి. మదరాసు ప్రభుత్వమంతయును రాజా రామాయాజీగారిను, కూర్మా మొట్టరెడ్డి గారియునుగాను, చాలనంది రాష్ట్రీయ కావ్యసభ్యులును శ్రీయును సభకు వచ్చిరి.

అధ్యక్షులు

అధ్యక్షులు రంగారావుగారి సభకుల కెరుకపరుచుచు నిట్లు ముచ్చటించిరి. నేను, యెంతయోచారమున నున్న ఢిల్లీయందును వాడను, మదరాసువా ప్రభుత్వ డా. రంగారావుగారి వద్ద రానున్నాను అని విను ఎరుకపరుచుటకు ప్రయత్నించుట విచిత్రముగ నుండును. ఆస్సెంబ్లీయందలి గభ్యులలో రంగారావుగారు ముఖ్యులు. మదరాసురాష్ట్రము ఆస్సెంబ్లీకి మంచికి సామర్థ్యముల కలిగియుండు సభ్యులు. డి.ఎ.కామరాజుయొక్క ఆంధ్రరంగులలో నేనొకడనుగాను, విజయ అపరమునందు వాట్లు పుచ్చుకొనినెడల రంగారావుగారు ఆంధ్రరంగులలో అగ్రస్థానము వహించునని నడుపుటకు నేనెంతయోచనము సంకల్పించును. ప్రస్తుతీయభావనలను చాల వివాదములతో గూడుకొన్నది. ఇందుపై నిర్ణయము అనేకవాదోపవాదములు జరుగుచున్నవి. అందుచే నే నీదీర్ఘవిషయమునందు దిగజాలన రంగారావుగారి ఆభారమును నిర్వహించెదను.

డా. బి. టి. రంగారావుగారు

కావ్యసభాకార్యచరణనుగూర్చి జేతమందంతటను వివాదములు విశేషముగ నున్నవి అట్టివివాదములను తప్పించుకొనుటకు “సాహిత్య కేంద్ర కావ్యసభల కార్యచరణ” అని ఈ విషయమునకు క్లిష్టము నిర్ణయించితిమి. ఈ విషయమున వివాదములు రావలయుటగా నెంతో ప్రయత్నించెదను.

సంస్కరణములు జేయు చాలవాందోళనమునందున్నప్పుడు ప్రజేకపెట్టబడిన. పంజాబు భారతములును, రాజపుష్టమును జేతమునందు కలవిజేయును. ప్రభుత్వప్రాయము చాలయుక్తకల్పారిత మైయుండెను. ఈసంస్కరణలు లేకుండు అధ్యక్షులు కొరకు ప్రజేకపెట్టబడిన. (1) ఆంగ్లప్రభుత్వము వారి నూతనరాజకీయ విధానము ననుసరించి పెట్టుట (2) భారతీయలను, ప్రభుత్వముగా నభివృద్ధి జేయుటకు బాహ్యతాత్మకపరిపాలనయందు స్వరూపాలకా సంస్థాపనలతో నెట్లు పరిచయము గలుగజేయుటకు చాల విశేషములు కలిగియుండును. ఈసంస్కరణపట్టును గురించి భారతదేశమునందు చాల వివాదములు జరిగెను. ఏ రాజకీయపక్షము వారును వీని బాహ్య నింపలేదు. ఎవ్వరను వీరికి స్వాతంత్ర్య మొసగులేదు. ఈసంస్కరణలు అసంతృప్తిరము లనియు చాలతప్పుకరయము ప్రతిపక్షము వారును ఖండించెరి. 1920 సం. ఆంగ్లేశము ఇందుకు గారణముగాను, పంజాబు నిరంతరముల కంటెను రాజులు కాన నమునంతును గూడ గాంగ్లదేశమునందు బాపబడిన ప్రాంతికావ్యము మానునట్లులకు కృత్త గలిగించెను. సంస్కరణలు సంక్లిష్టకరముగ నుండుటచే నా ని స నడపుటకు మేరుంగిరింపలేదు. మాకు మంచినసంస్కరణలు గావలెనని పార్లమెంటు వారిని గోరితిమి. వారిచ్చిన జెడియో ఎంత ఆసంప్రది కరమైన దైనను పుచ్చుకొని, దుర్బలములకు నీసంస్కరణలతో గూడ భారతీయులు పనిజేయుగలరని ఆంగ్లేయులకు జూపుటగా నంగీకరించితిమి.

ప్రజాప్రాతినిధ్యపరిణామము

1862 సంవత్సరమునందు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు భారతదేశమున తమస్థానమును బలపరుచుకొనుచుండిరి. భారతదేశమునందు వివిధ ప్రదేశములలో తమనిండుకాధికారమును క్రమేపగలరా చెక్కుచు తమంద నంతునటులజేసికొని ఇక, తమనిండుకాధికారమును సెక్యురునుదలిపలేదు గదా యునునుభిరుచువిశ్వాస ముచ్చటికి వారికి జనించెను. ఎట్టి ప్రతిరోధములు జరించినను, తాము సంపాదించినవానిని నిలుపుకొనగలముచుచు దృఢవిశ్వాసము గలిగినతరువాత 1862 వ సంవత్సరమున కొకసంస్కరణలపట్టు గానింపబడిన. ఈపట్టుప్రకారము కావ్యసభ తేర్చు

డెను. ఈసభలందు ప్రజలకట్టియధికారమునలేదు. ప్రజాప్రాతినిధ్యులందు స్థానమునుగూడలే ఇదియే కావ్యసభలకు ప్రభుత్వము తరువాత ప్రజాసభలో మెట్లుకరయ్యెను పరిపాలనయందు తమకు గూడ పాలుగావలెనని గోరిక ప్రజలందరికీయూగ వ్యాపించెను. తరువాత 1892 సం. చట్టముచే రెండవ రంగము గలిగెను కావ్యసభ లభ్యతీరత చాలవిస్తవిగనుండెను. ఈమాత్రమ చట్టము ప్రకారము కావ్యసభకుల సంఖ్య ఎక్కువ జేయబడిన. సభ్యులకు క్రమేప నేయు అధికార మొసగుడెను కాని ఈసభలందుగూడ ప్రజాప్రాతినిధ్య సూత్రము గమనింపబడలేదు. తిరిగి యాందోళనము అధికమయి, విధిలేక 1910 సం. రెండవసంవత్సరమున మింటిమార్చే సంస్కరణములు ప్రజేకపెట్టబడిన ఈ నూతన చట్టములను భారతీయులకు కొంతవరకు ప్రభుత్వమువారు విశ్వాసములొనకి దీసికొనబడిరి. కావ్యసభాధ్యక్షుల సభలందు భారతీయులకు గూడ స్థాన మొసగుడెను. ఈచట్టము వలన ప్రపంచము కలకరించుటాని ఆంగ్లేయులకొందన పెద్దగందరగోళ మొనర్చిరి. కాని అట్లు గాలేదు. ప్రపంచము మామూలుగ నే నడచెనే గాని తలక్రిందు గాలేదు. స్వర్ణము లూడిపడలేదు. ఈచట్టము చాలా అనుమానములతో బాగైతగా రచింపబడిన. ఆంగ్లేయులు బాగైతకు చాలాపసిద్యులు. సామ్రాజ్యవాదులనుడ నంతబాగైత స్వభావము గలవారేమి అభ్యుత్పాదే దెలుపలేదుగాని వారు దెలియదు. తిరిగి సంస్కరణములు చాలతప్పుకరయము అపకృష్టిరము లనియు ప్రభుత్వము వారు గనుకొనిరి. ఈసంస్కరణల యందు కావ్యసభ్యులకికొక హక్కు ఒంగబడిన. ఇంతవరకును పబ్లిమెంటరీ క్రమేపజేయునధికారములేదు ప్రజ్ఞునజేసిన సభ్యునకుమాత్రమిట్టి యధికార మొసగుడెను బడ్జెటును చర్చించునధికారము మాత్ర మొసగుడెను. తుదకుతిరిగి ప్రజలయందెక్కిపీరి చట్టాన్ని రుద్దిన తరువాత ప్రభుత్వమువారు గాంచిరి. 1918 సంవత్సర సంస్కరణలు జేయబడిన.

అవసరమగుచు

మొదటియందలి ప్రభుత్వసంస్కరణలు అవసరమగుచునే యాధారపడి యుండెను. ఆంగ్లేయులకు సభ్యత్వము లేదు. ఈవిషయ మిదివర కెన్నియో పర్యాయములు జేయబడినవిను మేమిసంస్కరణలను ఎంతవరకు అర్హములలో అంతవరకు మాత్రమేనడుపుటకంగీకరించితిమి. జేతములలో కొంతవరకు వలదనిరించుచున్నను మేరుంగిరించితిమి. ఈసంస్కరణలయందు ఆ ఆశ్చర్యము పట్టినకు చర్చించు నధికార మొసగుడెను. తిరిగినముల ప్రజేకపెట్టబడును. వాట్లు చేయు నధికారము గలరా ఇదియంతయు ప్రజలందు తమకు నత్యుక్తమును సంపాదించుట కొంతవర కేరుచుపరిచెను గానించుచుండిరి. భారతీయులందు బాతిమతా ప్రభావమును వారు గమనించిరి. భారత దేశమందలి నవీకరించుటకు వారు గాంచిరి. మన మంతవరకు కలలందు గాంచుచున్న మనబహుమక్కును బాధ్యతాయంత పరిపాలనమును సామ్రాజ్యమును స్వయముగ నుడివిన స్వరాజ్యమును వారెద్ద గింపజాలరు. దిగంతములందు దిలకింపును. మనము అభివృద్ధిభావన సమీపమునకు జనుచుంటిమి. సామ్రాజ్యమును సమీపించుచుంటిమి. సంగ్రామమునందు మనసోదయము యుద్ధరంగమునందు గావించిన యుద్ధతమకునేరను గాంచి ఆంగ్లేయులు ఆశ్చర్యమునడిరి. ఆసేక వారియందొదార్య బుద్ధిని ప్రబలజేసెను. డొదార్య భావ మధికముగ నున్న తులమునందు వారు సంస్కరణల నొనగిరి. కాని మనము గోరిన దిదిగాదు. మనము కలవరించుచున్నది వీనికొరకు గాదు.

విజయ సంస్కరణలను సాగించుటయందు మేము నమ్మితిమి. కాని ప్రభుత్వవారు చట్టమును అనుసరించు నకసరమున బాపిన ప్రతిపూర్ణభావము మా మనముల గలవిజేసెను. భారతదేశపు ధర్మాములకంటె గూడ వీరి వైఖరియే భారతదేశమందలి ప్రతిపూర్ణభావమున కెక్కువకారణ మయ్యెను.

స్వనియము.

మదరాసునందుగల 5000 వోటర్లలోను 5000 మంది ఎన్నికలందు వోట్లు వొనగిరి. భారతదేశమందు నూటికి ఇంతటి యధిక సంఖ్యాకులు ఎన్నికలందు బాల్సానినది మదరాసునందు మాత్రమే. అధికసంఖ్యాకులు సభ్యులకు నీవీరిగాన కావ్యసభకు ఇది పనిజేయుట వానిధి యని ఎంచితిని.

కీమా నుండును, ఢిల్లీయందునుగూడ మదరాసునుగూడ విస్తృతము క్రద్దదీసికొనెను. మదరాసు ఎక్కువను నిర్వక్త్యమునబడుచుండెను. ఢిల్లీ కల్లినతోడనే అభ్యుత్పాదనతో పరిచయ మొనర్చుకొంటిరి. అతిమ సన్నుతావశరచెను. నావలెనే చాల మందినుడ నుత్సాహవర చెనని కలచెదను.

అధ్యక్షులు

భారతమున ప్రజాప్రాతినిధ్య కావ్యసభలందు చట్టకుతీరమున రాజకీయధిగన్పించెను. ఇది కొంతవరకు విచారదాయకమే. విజయ రాజకీయధిగన్పించెను గనకర్తవ్యముగాని అభ్యుత్పాదనమున మనము గోరుచుండుటలేదు. అధికారసభాధ్యక్షులు యుండుటయే మా కోరిక. ఎక్కువకొనబడిన ప్రతినిధి సభాధ్యక్షుల వహించుట మా యభివరము.

కొద్దోగముల భారతీయులవర మొనర్చుట

ఆంగ్లేయులతో మాకు విరోధములేదు. కొద్దోగములను భారతీయుల వర మొనర్చుటలేనని కోరుటయొక్క యాద్యేక మదిగాదు. పరిపాలనకు ఇంతవరకు విశేషసంఖ్యాకులు మా కరసములేదు. వారిని జేతము వెదలిపామన్న నే నడుపుటలేదు. సెందనిందు, స్వేచ్ఛగా నుండెను. వివిధకృత్తుల నకలందించు భారతదేశమునందే యుండెను. కాని అధికారవలె నండుట మాకిష్టము లేదు.

ప్రభుత్వధ్యక్షమునందు మార్పు.

భారతదేశము మొదట, సామ్రాజ్యము తరువాత యిది భావము సార్వభౌముని సంజేతము ప్రతిభ్యించుచుండెను. సామ్రాజ్య కావ్యసభా ప్రారంభసభ్యులమన కావ్యాట్యప్రభుని “కుమింపుడు” “మరిచిపొందు” అనువాక్యములను మంచి పావుకు వీలులేదు. తెగివరకు ప్రాధును లాని నుడ్యేతతో మేము కావ్యసభల జేరించితిమి. 1919 సంవత్సర వ్యవహారముల బాధ్యుడైన డెయ్యన్వల్లప్రభువు “ఇంతవరకును సాగింపబడుచున్న నిరంతరముపరిపాలనము ముగిసెను” అని నుడిజెను మేమిదవనమునకు స్వాగత మొసగితిమి. ఫిబ్రవరి 14 తేదీన గోవిలియం విస్సెంటు గారు “సంస్కరణములకు నిష్క్రమణభావముతో సాగించుటకు అతుకతో ముట్టి”మని నుడిజెను. మా “సహకారమునందు నమ్మచుంటి” మని నుడిజెను. భారతీయులు శాస్త్రాధ్యక్షులకు మన ఆశయములందు సంస్కరణల చట్టము ప్రకారము వీరేసంకరకు సహాయమొనర్చెదమని బాగాన మొనర్చిరి. ప్రభుత్వధ్యక్షమునందు మార్పు గలిగెనని మేము గాంచితిమి. అందుచే మేముగూడ మావైఖరిని మార్పుకొంటిమి. ఇదివరకు వీలులేని సబ్లిమెంటరీ క్రమేప జేయుట, ప్రభుత్వసభ్యునివై అడ్డపాళ్లు జేయుట మొదలగు నామక్కులు సభ్యుల కోర్కెలుడెను.

సైనికశాఖ-వ్యయము

సంస్కరణములు-అభివృద్ధి నొసేపు

ప్రభుత్వధ్యక్షమున సైనికశాఖమునుగూడ మేము చాలవరకు పోరాడితిమి. ఇంతవరకు కావ్యసభ వారి కిమిటియొకటి నిలుమింపబడిన. సైనికశాఖను భారతీయులవర మొనర్చుటయు సన్నిహిత్యించితిమి. ఇందుకు మేము కొన్ని ఆర్థికముల రచించి ప్రజేకపెట్టితిమి. సైనిక శాఖపై వోటు జేయుటకు మాకధికారములేదు. వ్యయమునందు వోటులులు వానోవోటులులు ఆనాభేషమునరాదు. ఇట్టిభేషములనుంచి, సంస్కరణల భూప్రపముగ సాగింపునని పార్లమెంటువారు గోరిరి. ఇది ఆసాధ్యము. మేము మనభూమ్యుగ వీనిని 10 కర్తవ్యములైనను సాగించెనము. కాని అప్పుడుగూడ ప్రస్తుతపరిస్థితులకంటె సభ్యునిని ఒసగుజాలవు. ఇట్టినిహము లప్సడే గాన్పించు చుండెను. అదాయవ్యయపట్టికయందు 89 కోట్లలోనును భారతీయకలసి వచ్చెను. ఈవర్షమునవీని సహించితిమి ఇంగ్లీషుకర్తవ్యము సహించియుండజాలము. ఈవర్షమునెన్నియోకోట్లు అధికపన్నును విధించుట కంగీకరించితిమి. ప్రభుత్వమువారిని హెచ్చరించుటకు గాను 9 కోట్లపన్నును నిరాకరించితిమి.

1918-1920

1918 వ సంవత్సరమున భారత ఆర్థికస్థితి పరికింపు. ఇట్టిఆర్థికస్థితి పరికింపు. 1919 సం. సంగ్రామము నకుగాను 100మిలియనులకూప్యములను దాన మొనర్చినది అప్పుడు ప్రపంచములోనిదే జేతములకంటె భారత ప్రభుత్వకర్తవ్య స్థితియే బలముగ నుండెను. ప్రస్తుతము మాకును, భారత ప్రభుత్వము రెండువర్షములనుండియు ఋణములకొరకు వెదకుకొనవలసి కచ్చుచుండెను. ఇట్టిపరిస్థితి లాక్కూమరెట్లుగలిగెనోదెలియుటలేదు. ఈ రిస్కిలులందే భారతీయదో అధికసభ్యుడుగ నున్నయెడల ఆంగ్లదేశము నందంద భారతీయుల అసమర్థులను బాటుచు ప్రపంచమునంతకు గగ్గోలు పరచెడివారు నూతన బ్రిటిష్ మంత్రివర్గముతో

చెట్టునీడముచ్చటలు

శాస్త్రోపశాస్త్రములకు (కొండ విశాఖపట్టణములోయూ, కొన్ని పాఠశాలలయందీ పఠ్యమైనది) చేసితిని. శాస్త్రోపశాస్త్రములకు పాఠశాల రాష్ట్రములకు వెలమనగరములోనుండెను. మేనునుపుడు మాట్లాడుచుంటిని, (కొండ వంశజులయొక్క కరివరముల నంతయుం దేలుచుండెను) నేను రంద్ర ప్రయత్నముచేయుచుండగా నాకు విశిష్టము మొదలగునవి తెచ్చియుచ్చటకు "మంతుని" యని పిల్చెను. "రాజ్యములు పోయినను రాజ్యాంగములు పోలేరా ఊరికిని నేను నాలోనే నవ్వకొనుచుండగా యొకడు చంక ఎగురవెళుకొనుచు వచ్చెను. చంకలోనిది ఏమిటని నే నాశ్రయతో చూచుచుండగా నాకు "మంగళమాది" క్రింద బెట్టెను. శాస్త్రోపశాస్త్రములకు, అతడు మంగళి. తరిట్టు మంగళము నుండును. ఇంతలో నే నాకు "భావిగర్భకు తెలిపానుచేతును-భావిగర్భము తెలుసుకొంటిని. నాకు నిలుపుకొన్నవేది నా ముగిసినవై పెగాది చూడమొదలుపెట్టెను. ఏదేని దయ్యములు బెట్టునా యని నే నుచుండెడిది. ఇంతలో నాకు "స్వామీ ఇక్కడ భావిలేదు. తొట్టో నూతిగదా స్వామీచేయండి. బాల్మీకేచ్చిస్తాను" అన్నాడు. నూతి అర్థం చేసుకొన్నాను. బాల్మీకీ భయపడినాను. బుర్రు కావలయును" అని. కాని నాకు తెచ్చియుచ్చింది మంగళమాదీ, ఇంతలో నాకకాశ్రమిగాను వచ్చి, "పంతులుగారు! పాడుచువేస్తారా? పాడుము పిసరు కొంచముచేయండి" అన్నాడు. ఈ పిసరు చిత్రమేమిట, దీని యంతయొగమునుగూర్చి యొక ప్రస్తావనము వ్రాయవచ్చును. ఇది గంగాము విశాఖపట్టణముల స్వంతసామ్యము పిసరు అన్న కొంచము అని అర్థము. అది సమీపము అర్థము, నేనికొకయూరికి పోయి ఫలసివా రెక్కడ నున్నానా "విచారింపండి" అని అర్థమిచ్చు "భాగ్యవంతు" చేయండి అని. నాకర్థము కొంతవరకు తీసుకొడి రుద్రుడు తేల్చుకొంటిని. అక్కడ, ఏమిదనెను 'వెయ్య' అందుకు, బ్రహ్మచర్యము 'నడవెయ్య' అందుకు. అప్పుడూ 'అత్తివెయ్య' అందుకు. మనము చిత్తులతో చిత్తులము. వారు ఊర్లును. వారికి అగ్నివెట్టెలు మనకు నిప్పువెట్టెలు, మన చిన్నదెట్టెలు. వారికి కామము. మన అర్థములు వారికి పరకలు. శాస్త్రోపశాస్త్రము విశ్లేషణ తెచ్చునగా విశ్లేషణచేయండి యన్నాడు. కనుకనే అంటింటుకొంటిని, ఏమో అనియో! కాని చిట్టాయనెను. వై పంతులునాటింటుడు.

ఈ రమాసా పదిజిల్లాలవారు కలసికపుడు చిత్రముగా నుండును. ఇట్టి సమావేశములలో ప్రభుత్వము చలువచే మన వారు కొందరు. (గంగాము, విశాఖపట్టణము, గోదావరి, కృష్ణా గుంటూరు, నెల్లూరు జిల్లాలవారు) కలసిరి. పిరందరు ముఖ్యముగా వంటకాలలో కలిసిరి. ఏమి చెప్పదును చిత్రము. విశాఖ పట్టణమువారి బాల్మీ గుంటూరువారి కర్మముకాదు. గుంటూరువారి 'అవరహా' (కృష్ణముచేయవచ్చు) వైజిల్లాలవారికర్మముగాదు. ఒకదిన మొగదావారిజిల్లావారును, గుంటూరు జిల్లావారును సాయంత్రము పులుసులలోనికి అనవకాదు యుంచుచుమా! లేక సారకాదుయంచుచుమా! యని వాదోపవాదము లోకముల గుంటు చేసి కడకు సారకాదునే అనవకాదుయంచు రని తేల్చుకొని చర్చ యడవసరమని విశ్రమించిరి. గోవాపట్టణ వారు వచ్చుచు. "ఈ ప్రాంత యెన్నోనియ్య పోస్త" వన గుర్రెయ్యవారు ఇచ్చాకో పాఠ్యము! రెండు గొట్టాలు" అనుచు, నెల్లూరువారిని "అరటిపూవు ఎక్కడ పెట్టారండి" అని కృష్ణావారుగంగా "తిన్నే అరటి పెట్టెట్టాను" అనగానే "అరుగో రుచిగ సంతకము, అరుగో నెల్లూరు తెలుగుని గొట్టుచుని. మాకచ్చట మొదటిలో అన్నము పెట్టుకొని బాతులకు మోసుకొనిపోవుటకు మూతలేని బాజిచెక్కెట్టెలని విప్పిరి. వాటిని ఒక జిల్లావారు తొట్టు అనిరి. ఒకజిల్లావారు తెట్టెనిరి. ఈ త్తరజిల్లావారి దొడ్డులనిరి. గుంటూరు, యావల వారు, ఒకే పాక విశేషమును "నూనె వంకాయ" యందుకు. గోదావరి, విశాఖపట్టణము, గంగాముపాతులు ముక్కలకాదు, యందుకు. విశాఖపురివారు ఏదిగనెట్లనే (వ్యక్తరాలుకాని) 'గుంట' యనుట గుంటూరువారికి (ఈ కిటువుగానుండును. గుంటూరు నెల్లూరువారికట్లున్న "బాతాఫానీ" యని అర్థము. ఈ త్తరజిల్లావారికట్లుగాను (అతి వారును అంధ్రకర్ణుల రాష్ట్రమును దగ్గరనుంచుకొని వ్రాయును. కంతపాకము చేసియు వ్రాయును. సాధారణముగ వాల్మీకీల వాల్మీకీ తెలియు పదములు వ్రాయవలెను. నాకుకాఫాన యని తరుజిల్లావారునే నే న్రాసిన యంతరజిల్లావారి కర్మ కాక పోవచ్చును.

లీలావతి చిన్నతయును.

తిక్కన జయంతి

వేమూరి - ప్రభుకవిశాస్త్రిగారు

ప్రఖ్యాతీ దింగోలు వెంకట రంగయ్యగారు నెల్లూరు తిక్కన జయంత్యుత్సవము కథలలో జదివినయొకవ్యాసము నుండి కొన్ని పట్టులు అంధ్రకర్ణులలో ప్రజలకుండునని వానిలో కొక చిన్న విషయమునుగూర్చి యందముగ వ్రాయుచున్నాడను. "తిక్కన నియోగియే యనిన ఆకాలమున నియోగులు సాంగ వేదాధ్యయన కీలు రని తిక్కనచరిత్రకలన తెలియుచున్నది. తిక్కనకంటె అవ్యాచీకుడగు శ్రీశాధుడు" అన్నవ్యంధుడనియు, వేదకాఖ్యాతిస్థానుడనియు పొగడొంది యున్నాడు" అని వారు వ్రాసికాదు.

ఆకాలముననే కాదు ఈ కాలమునకుం గూడ పారంపర్యముగా వేదాధ్యయనముచేసి సోమయాజులగుచున్న కేశములవారు నియోగులలో గల కనుటకు, శ్రీ వెంకటరంగయ్యగారి కంత పో యుదాహరణము. దింగోలు విజయనగరములో నున్న వారి జ్ఞాతుల యందలాని వ్రాత శ్రోత్రగంధమును బ్రాదియు వారిపూర్వుల యోగ్యులను వినియు నేమి మిక్కిలి యజ్ఞవల్క్యు చెంకితిని.

హంబిరామకు "ధ్వంసం దనియు వేదకాఖ్యాతిస్థానుడనియు శ్రీశాధుడు చెప్పకొన్నట్లు వారు వ్రాసిరి అది యట్లు కాదని వాతలంపు. అధ్యయనవేదకాఖ్యాతిస్థాను" నని యమ్ముగా నున్నదిగాని "కాఖ్యాతిస్థాను" నని యుండవలెను. వాటియన కంటె 'అధ్యయన' అని వేటాపడముగా విశ్లేషించరాదు. అధ్యయనపదము యజ్ఞమందు యజుర్వేద మంత్రకార్యములను నిర్వర్తించు నర్చిజానకుం డెట్లును. ఇతరుని యజ్ఞములలో శ్రీశాధుడు, అధ్యయనము నిర్వర్తించినట్లును. యజుర్వేదమునకు 'అధ్యయన' అని చేరుచుంది. అధ్యయనవేదకాఖ్యాతిస్థాను" నన్నది యొకకమానమే యగునని వాతలంపు. ఇట్లయినచో శ్రీశాధుడు యజుర్వేదము నధ్యయనము చేసికాడని యర్థ మేర్పడును. శ్రీశాధుని వేదాధ్యయన మాయన రచించిన గంధములం వెళ్ళుచోట్లం దెలియవచ్చుచున్నది. అధ్యయన" అని వేటాపెయ్యుట కాపడ మొక విశిష్టముజ్జనముయందుననే చెల్లదనినది గావున, వానితోపాటా యజ్ఞ విషయమునకే చెలువలిన కనుక. శ్రీశాధుడే యజ్ఞము చేసివాడనట కాపడ మన కట్టి యర్థములేదు.

కర్నూల్ వెడ్డివుడ్ గారి యజ్ఞానము.

కర్నూల్ వెడ్డివుడ్ గారు కాంగ్రెసుసభ్యులు కాను సభ్యులకు పోదలెనని కుతూహలముగా నుండుటచే యధార్థమును గ్రహించి తన్నాడు. చుంగళ వారమునాడు కామన్న సభలో నిట్లనిరి. "విధానమును మాచుటకు (ఎన్నికలకు) ముఖ్యమైన ఆటంకము కాంగ్రెసు వాయకులు వాదాపుగా నుండదును తెలుసుకు తెలియండినవా రగుటచే ప్రత్యేకముగా లేక సామాన్యముగా కుమారాచార్యులకు యొకగానివాడు ఎన్నికలం దధ్యయనము నిలుచుటకు విలువేదు." భారత దేశపు సంగతులు పార్లమెంటులోని సామాన్యసభ్యుని కెంతతెలియునో వెడ్డివుడ్ గారికిని అంతే తెలిసినట్లు కనబడుచున్నది. తేవున్న కాననసభల ప్రవేశించుటకు గాని ఎన్నికలందు నిలచుటకు గాని సహాయస్థిరా కరణసిద్ధాంత సంగీతవిషయము ప్రబలలో ననేకుల కనుమ్రత ననియు వారికి తెలియకుండునా విన్ బర్న్స్ ప్రభువును వెడ్డివుడ్ గారితోపాటుయధార్థమును తెలిసికొనలేదు. విన్ బర్న్స్ ప్రభువు యానిబంధము తొలగించుట కనుక మానవసరమని ఆ భిప్రాయపడువారిని వైస్రాయి గారెట్లైన ఒప్పించి నింపున తొలగించుట చేయుటకు వైస్రాయి గారితో నాటావించవలసినదని వెడ్డివుడ్ గారు మానించిరి. కాని విన్ బర్న్స్ గారిమానన నైకొనలేరి.

వెడ్డివుడ్ గారు ప్రశ్న. దానికి విన్ బర్న్స్ సభ్యులు శ్రీశ్రీమును బట్టి కాననసభ ప్రవేశములన రెండు విధములైన యపాయము గలదని తోచును. ఒకవైపున వెడ్డివుడ్ కంటివారు ప్రతిపక్ష వానిధానమును రెవేపాన్సివ్ సహారవిధానముగా మానెట్లు ప్రోత్సహింతురు. రెండవవైపున విన్ బర్న్స్ ప్రభువులంటి దైవములు అసహనమువారుల మనసును తెలిసికొనుటకైను యత్నింపరు వెడ్డివుడ్ కంటి హితుల మా మామూలుకన్న దైవముల విధానమే, వారిభావములందెట్టి మామూలు విషయకన్నను, మేలు. ఏ.న దైవములవిధానము సంస్కరణముల వాతమునకు కారణమునకు ఈ సంస్కరణముల వివాదము దేశమునకు తేరుకరము. వెడ్డివుడ్ కంటి వారు ఈ సంస్కరణములకు ఇంకను కొంత యానువును పోసి భారతీయుల విషమస్థితిని దీర్చు మాగానింతురు. మహాత్ముడు నుడికట్టు ఈ సంస్కరణములు వాక అంతయుగావలెదే చేయుట కేర్పడినప్పుడు (బొంబాయి కాంగ్రెస్ నుండి)

జూబులు

విలేఖకులకు సూచన

నన్నాపురం పురవాసి, కైకలూరు పురవాసి, వ. రా, భూ. వా. రె. చి. క. డి. వెం. ను. గో. వెం. చ. శ్రీ ప. డ. నూ. పో. న. ప్రకటింపకాలము.

ఆంధ్రవార్త

హిందూ వైద్యశాల

కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరేటులో, కాకరగట్టు వెరవలి గ్రామమున ౨౭వ బడ్జెట్ నంగీకృతకాలమునకును బ్రహ్మశ్రీ. వేదల నూర్వకారాధ్యయనశాస్త్రి గారునంద్రసాదరులు హిందూ వైద్యశాల యొక్క స్థాపించిరి. అవైద్యశాలయం దన్ని వ్యాధులకు చికిత్సలు చేయబడుచున్నవి. అందును ముఖ్యముగా పిచ్చవారి చివయమై సోదరు కర్మ కర్మశ్రద్ధ కహించి వాగు చేయవచ్చును. దూరగ్రామవాసులు వచ్చి చికిత్సలు చేయించుకొని యారోగ్యవంతులై వెడలుచున్నారు.

అంధ్రజాతీయ విద్యాసభ

ఇదివరలో పరమ తృప్తులకును జాతీయవాదకాలావధానోపాధ్యాయులకును కొన్ని చక్కములకు ప్రత్యుత్తరములకొరకు చుండుచుంటిని. వానికి కొన్ని పాతకాలల నుండియు విద్యాధికులందఱుండుయు సమాధానములు వ్రాయుటగా కన్పించుచు. వాని కొందరు తమని గయకు వెళ్ళవలయుననియు కాలవేసితిని కృత్రిమములయనియు కోరియున్నారు. అందుచే పరమ దుష్కరము జనవరి 15 తేదీనకు గడువును పెంచించి కావున నందరి నీగడువుననే కర్నూరుకి ప్రత్యుత్తరముల నొసకలమును కొందుచున్నాను.

కురుగంటి సీతా రామయ్య

కార్యదర్శి.

బులుసు సాంబమూర్తిగారు

బ్రహ్మశ్రీ బులుసు సాంబమూర్తిగారు ఈనెల 21వ తేదీని కామండివిముక్తి నొంది యానాదే కాళివాదవిచ్చుకొను రచనలు 22వ తేదీని యాపురముననుండి 23వ తేదీన ఉదయమున గయలో జనగబోధి దేశీయసభనధ్యక్షుడు వెడ్డివుడ్ గారి తెలియుచున్నది. శ్రీసాంబమూర్తిగారి విరుదల సందర్భమున వారి స్వగృహరమై కాళివాద జాతీయవిద్యాలయమునాది. దిసెంబరు 22వ తేదీనకొని "యజ్ఞానసాగరము" వారి మాటకాలలో నీ క్రిందివాటకభాగములకు ప్రదర్శించ నెంచుచున్నాడు

(1) ద్వితీయలలో రాయకృతకు "కాశ్యాగ్రహా"లో కొన్నిరంగములు (హిందీభాషలో) (2) వేదీ సంహారము, ద్వితీయాంకము (సంస్కృతమున) (3) ద్వితీయలలో రాయకృతకు "దుష్టాదాసు"న కనువాదము (తెలుగుభాషలో)

అంధ్రదేశమునందు హిందీసంస్కృతభాషలలో మాటకములు ప్రదర్శించుట మిక్కిలి యెరుదు.

పురవాసి

అంధ్రగీర్వాణవిద్యాసభ

వేదశాస్త్రపరిషత్తు - ముక్కోటియోగ్యులకి

1922 డిసెంబరు 2౪, 25, 26 తేదీలను గురుకు.

వేదశాస్త్రములందు కరీకుల నీయవలసినవారందరును రావచ్చును. విద్యలను యధాభ్యాసముగ బరిక్షించి కర్మనించెనది. గానవిద్యాపరిషత్తులంద నీ క్రింది వానియందు సదగును చేలుగానము వ్యవంగము, దోహదాద్యము సన్నాయి. తనిద్యములందు పోటీపరీక్షలలో ఆగ్రగణ్యులుగా నున్నవానికి బహుమానములు వచ్చును. మొదటి వారికి బహుమానములు, రెండవవారికి వెండిపతకము. వేదాధ్యాపకులు వాము విద్యకే తప్ప విద్యార్థులు నెంబరిని తీసికొనకచ్చ కరీకునిన్నింతుకో అన్ని తెలుసు రూపాములు బహుమానముల నుండును విద్యార్థి! ఒక్కొక్క రూపాము బహుమానము విధుమనును. సుధ్యా కందము కత్యేపావన బ్రహ్మకాజ్ఞాన, వేదకావ్య, అద్వి. మంత్రము పీఠయందు సమస్తము సప్రయోగమునకు పరిక్షించు విద్యార్థులకు 20 సంవత్సరాల కొక రూపాములు బహుమానములును, క్రొత్త గొప్పకరీకునియ్యగా రందరు సప్రయం లగానే తెలియబడి దేశమునా స్థులయొక్కకు కరీకుని నిర్దేశగా నుండవలెను. విశాఖపట్టణమునవారికిని ఒంగోలునవారికిని రావలసిన ప్రయాణపు ఖర్చులకు వారివారికి స్వీకృతము నన్నములు గాక నాలుగు రూపాముల లెక్కను. నాప్రార్థనయన గాయనికారకుల సంగీతకాల తేజములందున

తల్లాప్రగడ సూర్యనారాయణగారు.

కార్యదర్శి, శాస్త్రుడు (గోదావరిరము)

వృత్తాంతలేఖలు

రాజమహేంద్రవరం

(స్వకీయ విలేఖరి)

జూన్ 1 కేసు

డిసెంబరు 16: రాజమహేంద్రవరం జూన్ 1 కేసు విచారణ కొనసాగింది. సాక్షుల వాదనలు విన్నవించి తేలికగా తీర్పు ఇవ్వబడుతుందని భావించారు.

సాక్షుల వాదనలు

మే 1922 నుండి జూన్ 1 కేసు విచారణ కొనసాగింది. సాక్షుల వాదనలు విన్నవించి తేలికగా తీర్పు ఇవ్వబడుతుందని భావించారు.

జేతల వాదనలు

మే 1922 నుండి జూన్ 1 కేసు విచారణ కొనసాగింది. సాక్షుల వాదనలు విన్నవించి తేలికగా తీర్పు ఇవ్వబడుతుందని భావించారు.

గాంధీ నిర్బంధన

గాంధీ నిర్బంధన విషయంపై ముఖ్యమంత్రి ప్రసంగించారు. గాంధీ నిర్బంధన విషయంపై ముఖ్యమంత్రి ప్రసంగించారు.

కలలు కాణము

సాక్షుల వాదనలు విన్నవించి తేలికగా తీర్పు ఇవ్వబడుతుందని భావించారు.

తెలంగాణ తాలూకా

(ఒక విలేఖరి నుండి)

డిసెంబరు 12: నవంబరు 22-వ తేది గాంధీనాథ తన వారసునిగా ఎంపిక అయ్యారు. మొత్తం చాలామంది తీర్పు ఇవ్వబడుతుందని భావించారు.

తాలూకా వార్త

తాలూకా వార్త విన్నవించి తేలికగా తీర్పు ఇవ్వబడుతుందని భావించారు.

మొత్తం చాలామంది తీర్పు ఇవ్వబడుతుందని భావించారు.

కలలు కాణము

సాక్షుల వాదనలు విన్నవించి తేలికగా తీర్పు ఇవ్వబడుతుందని భావించారు.

కాకినాడ

(స్వకీయ విలేఖరి నుండి)

కాకినాడ ముఖ్యమంత్రి యంత్రాంగం

డిసెంబరు 12: నవంబరు 22-వ తేది గాంధీనాథ తన వారసునిగా ఎంపిక అయ్యారు. మొత్తం చాలామంది తీర్పు ఇవ్వబడుతుందని భావించారు.

తాలూకా వార్త విన్నవించి తేలికగా తీర్పు ఇవ్వబడుతుందని భావించారు.

మొత్తం చాలామంది తీర్పు ఇవ్వబడుతుందని భావించారు.

డిసెంబరు 12: నవంబరు 22-వ తేది గాంధీనాథ తన వారసునిగా ఎంపిక అయ్యారు. మొత్తం చాలామంది తీర్పు ఇవ్వబడుతుందని భావించారు.

తాలూకా వార్త విన్నవించి తేలికగా తీర్పు ఇవ్వబడుతుందని భావించారు.

తాలూకా వార్త విన్నవించి తేలికగా తీర్పు ఇవ్వబడుతుందని భావించారు.

తాలూకా వార్త విన్నవించి తేలికగా తీర్పు ఇవ్వబడుతుందని భావించారు.

తాలూకా వార్త విన్నవించి తేలికగా తీర్పు ఇవ్వబడుతుందని భావించారు.

మూలూరి సర్వేశం, మేడ హక్కుదారుడు, ఏలూరు, శ్రీష్టాజిల్లా.

మంచితరుణము! ఆంధ్రపత్రిక త్వరపడుదు!!

ఉగాది సంచికలు

(1911 మొదలు 1921 వరకు)

1-కి అ. 0-6-0 చొప్పున కొలది ప్రతులు మాత్రము

మా యేజింటువద్ద దొరుకును

తిరుగా అమ్మపడనేరవు

పోష్టు ఖర్చులు లేవు.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, మదరాసు.

107-108 స్ట్రీట్ డౌంట్ వేడిమి తెలియకుండు తెలుగు?

వైద్యరత్న పండిత, డి. గోపాలాచార్యులగారి

(8)

(1045)

అవ్యతామలకతైలము

మ ప్రతినిత్యము తలకురాచుకొని స్నానముచేసిన ఎంత ఎంతవేడిమిగాని తెలియదు. ఈ తైలము; కండ్లకును, మెదడునకును చలనకలిగించి, సరములకు బలమునిచ్చి, మాడుపోట్లను నిర్మూలముచేయును. కలమెప్పులను బోసణచును; అతినిద్రను, నిద్రలేమిని బోగొట్టును; నెరసిన వెంట్రుకలను పలుపు చేయును; పట్టుకుచ్చవలె వెంట్రుకలను బెంచును. నడచెబ్బలను రాయెయ్యదు. యౌచన చేయువారికి థది మిక్కిలి మంచితైలము. సమస్తమైన సేత్రరోగములకును, శిరోరోగములకును జగత్ప్రసిద్ధి చెందినది. ప్యాకింగు, పోస్టేజిఖర్చులు ప్రత్యేకము. ధర 6 అవున్సుల సీసా రూ 1-0-0. క్ర్యాటలగా ఉచితము. తంజివిలాసము: "పండిట్" మదరాసు. ఆయుర్వేదాశ్రమము, 41, ఆచారప్పన్ పేటి, మదరాసు.

వెంట్రుకలే అందము.

రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!

వెంట్రుకలు మెత్తగతో ఉండి రాయమనకే త్వరపడుదు. బలవచ్చును మెదడు తెల్లనయెడల వెంట్రుకలు పాడైపోవును. అంతవరకు రాసియెట్ల.

సజ్జ

కామినీయా నూనెను

నాడుట మొదలు తెల్లము.

ఇది విజయ తేలు.

వెంట్రుకలు మెత్తగతో ఉండి రాయమనకే త్వరపడుదు. బలవచ్చును మెదడు తెల్లనయెడల వెంట్రుకలు పాడైపోవును.

వెంట్రుకలు మెత్తగతో ఉండి రాయమనకే త్వరపడుదు. బలవచ్చును మెదడు తెల్లనయెడల వెంట్రుకలు పాడైపోవును.

వెంట్రుకలు మెత్తగతో ఉండి రాయమనకే త్వరపడుదు. బలవచ్చును మెదడు తెల్లనయెడల వెంట్రుకలు పాడైపోవును.

వెంట్రుకలు మెత్తగతో ఉండి రాయమనకే త్వరపడుదు. బలవచ్చును మెదడు తెల్లనయెడల వెంట్రుకలు పాడైపోవును.

వెంట్రుకలు మెత్తగతో ఉండి రాయమనకే త్వరపడుదు. బలవచ్చును మెదడు తెల్లనయెడల వెంట్రుకలు పాడైపోవును.

వెంట్రుకలు మెత్తగతో ఉండి రాయమనకే త్వరపడుదు. బలవచ్చును మెదడు తెల్లనయెడల వెంట్రుకలు పాడైపోవును.

వెంట్రుకలు మెత్తగతో ఉండి రాయమనకే త్వరపడుదు. బలవచ్చును మెదడు తెల్లనయెడల వెంట్రుకలు పాడైపోవును.

వెంట్రుకలు మెత్తగతో ఉండి రాయమనకే త్వరపడుదు. బలవచ్చును మెదడు తెల్లనయెడల వెంట్రుకలు పాడైపోవును.

వెంట్రుకలు మెత్తగతో ఉండి రాయమనకే త్వరపడుదు. బలవచ్చును మెదడు తెల్లనయెడల వెంట్రుకలు పాడైపోవును.

వెంట్రుకలు మెత్తగతో ఉండి రాయమనకే త్వరపడుదు. బలవచ్చును మెదడు తెల్లనయెడల వెంట్రుకలు పాడైపోవును.

వెంట్రుకలు మెత్తగతో ఉండి రాయమనకే త్వరపడుదు. బలవచ్చును మెదడు తెల్లనయెడల వెంట్రుకలు పాడైపోవును.

వెంట్రుకలు మెత్తగతో ఉండి రాయమనకే త్వరపడుదు. బలవచ్చును మెదడు తెల్లనయెడల వెంట్రుకలు పాడైపోవును.

వెంట్రుకలు మెత్తగతో ఉండి రాయమనకే త్వరపడుదు. బలవచ్చును మెదడు తెల్లనయెడల వెంట్రుకలు పాడైపోవును.

వెంట్రుకలు మెత్తగతో ఉండి రాయమనకే త్వరపడుదు. బలవచ్చును మెదడు తెల్లనయెడల వెంట్రుకలు పాడైపోవును.

వెంట్రుకలు మెత్తగతో ఉండి రాయమనకే త్వరపడుదు. బలవచ్చును మెదడు తెల్లనయెడల వెంట్రుకలు పాడైపోవును.

వెంట్రుకలు మెత్తగతో ఉండి రాయమనకే త్వరపడుదు. బలవచ్చును మెదడు తెల్లనయెడల వెంట్రుకలు పాడైపోవును.

వెంట్రుకలు మెత్తగతో ఉండి రాయమనకే త్వరపడుదు. బలవచ్చును మెదడు తెల్లనయెడల వెంట్రుకలు పాడైపోవును.

వెంట్రుకలు మెత్తగతో ఉండి రాయమనకే త్వరపడుదు. బలవచ్చును మెదడు తెల్లనయెడల వెంట్రుకలు పాడైపోవును.

ఆంధ్రప్రభావ్యము

శ్రీరామానుజులవారి బ్రహ్మసూత్ర భావ్యముకు సరియైన చక్కని తెనుగున

కావ్యము, వేదాంతరత్న, వేదాంతరత్న, వేదాంత వాచస్పతి శ్రీమం. కందాడై. శేషాచార్యులవారిచే రచియింపబడినది.

మొదటివాల్యము (ప్రథమాధ్యాయంతము) 2.0.

రెండవ వాల్యము (ద్వితీయ, తృతీయ, చతుర్థాధ్యాయములు) 8.0.0.

తెనిగించిన పద్ధతి:—ప్రతి బ్రహ్మసూత్రమునకును శ్రీ రామానుజ భావ్యసూత్రము ప్రతిపదార్థము తాత్పర్యము (అనుగుణ) శ్రీభావ్యము (ఇందు ఇంకా సమాధాన సంశయ పూర్వకము సిద్ధాంతములు మొదలగునవి ప్రత్యేకముగా జూపింపబడినవి.) అచ్చటచ్చట ప్రతిప్రకాశక యందలి విశేషాంతములు నీజుబడినవి. అప్పుపూర్వ పక్ష అప్పుసిద్ధాంత మహాపూర్వపక్ష మహాసిద్ధాంతముల యందలి వాద ప్రతివాదము లన్నియును చదువరులకు వేదాంత విచారమునం దభిరుచిని గలుగజేయు రీతిని యుత్తర ప్రత్యుత్తర రూపముగా గవలబడ బడినవి.

శ్రీరామానుజ జియ్యర్ స్వామివారు, మైసూరు నందును పరకాల మతము జియ్యర్ స్వామివారు, శ్రీరంగ గురు శ్రీరంగ వారాయణ మతము జియ్యర్ స్వామివారును ఈ గ్రంథమును భగవద్రామానుజ విరచిత శ్రీభావ్యమునకు గడియయిదియ, సుబోధమునకు తెనుగును గాను తెలుపుచు సంగీతార సత్రికలను కృపచేసిరి. (859)

మానేజర్, వేదాంత ముద్రాక్షరశాల, 88 ఏనుభావులపేటి, మద్రాస్.

మలయచందనము

గనేరియా అను ఔషధమునకు వేదాంతము. ఇప్పుడు లేదు. విశిష్టాశీతో శ్రీ శ్రీ. నయ్య, తెలుపు, పచ్చ, అను మాట విధముల ఈ గ్రంథమును చూచు పూటలలో మాన్యును శ్రీల పుణ్యుల వ్యాసులకు జూడ ఇది రాజవంశము. 251) డబ్బీ 1 1/2 రూ 2.4.0

గండిర్య ఫార్మసీ, రాయవరం(గోదావరిజిల్లా.)

ముఖ్యగమనింపు (2942)

మొగ్గతాపత్రములు (2) కాశీపట్టణమునం దుండు, దుర్గా మెడికల్ హాల్ వారి నులెమాన్ ఉప్పు ఉపయోగించుచుంటిని. మంచి ఆకలిని కలిగించెను. సకాలమునకు ప్రసరియాయెను. శేపాల్ } రాజానరేంద్ర 14.5.22 } నో జంగ్ ఆఫ్ శేపాల్

ముఖ్యగమనింపు

1920-వ సంవత్సరం ఆగస్టు నెల మొదటి తేది నుండి అన్నిధరలు మార్చబడినది.

The Zandu Pharmaceutical Works Ltd., Elphinstone Road, Bombay.

ఇప్పుటి కాలము సమస్యరెంచి మిక్కిలి ప్రమోదముగాను, తప్పక గుణము నిచ్చునట్లును ఆయుర్వేద ఔషధములను తయారు చేయుచున్నాము.

హిందూదేశమునందు జరిగిన ఆయుర్వేద వస్తుప్రదర్శనము లన్నిటిలో బంగారు పతకములు బహుమతిగా నిచ్చియున్నారు.

వై కనిన విలాసమునకు వ్రాసినచో నరల పట్టి పంపబడును.

జాండూ పర్వ స్వాటికల్

పర్వ

ఆయుర్వేద ఔషధముల జేయువారు (888) బొంబాయి నెం 13.

ది ఆంధ్ర ఇంఫర్మేషన్ ప్రెసింగ్ సంపెనీ, పోల్ ఏజెంటు: కాకినాడ.